

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
v upravnistvu prejemam:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vseh dan svojo izjavo o narodni in politični.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zabava vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih, insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plemenitih naročilih brez istodobne vplačila naročnine se ne odra.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dverice levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Poglavje o taktu.

(K nedeljskemu klerikalnemu shodu.)

Dr. Ivan Šusteršič se je odlikoval od zgodnje mladosti po izrednem pomanjkanju najprimitivnejšega političnega in družabnega takta. Ta duševni defekt njenega voditelja je provzročal naši klerikalni stranki že opetovano veliko sitnosti in škode; tolažili so se zlasti njegovi ožji prijatelji, da se bo mož tudi v tem pogledu izbrusil liki surovi demant, čim doseže kako višje in odgovornejše mesto v politični hierarhiji. Toda varali so se klerikalni možje! Niti zvezda in komturni križec Fran Josipovega reda, niti visoki sedež vladarjevega zaupnika v kranjski deželni hiši niso bili v stanu ublažiti ta, vsega obžalovanja vredni defekt Šusteršičevega značaja in temperamenta. Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba! V občevanju z dunajskimi krščansko-socialnimi aristokracijskimi krogi, v katere se je od nekdanj tako rad usiljeval, se je pač v resnici virtuozno privadil tistega smešnega nemško-francoskega žargona, ki je posebna specijalitet omenjenih krogov in tudi govornica skozi nos se mu je prav vrtlo posrečila. Hauteement! To je pa tudi vse. K večjemu bi morali raz stališče vernega kronista zabeležiti še njegovo izredno poznavanje družabne etikete, ki mu je velevalo, da je nastopil pretekli terek pri rekviemu za blagopokojno prestolonaslednikovo dvojico v fraku in — heli kravati. — V ostalem pa dr. Ivan Šusteršič pri vseh svojih aristokracijskih alirah seveda ni nikdar pozabil, da si je njegova stranka v zadnjih letih ogrnila rdeči plašč demokratizma. Svojo nalogo v tej stranki pa je razumeval tako, da pristojajo njemu kot voditelju najnižja in najzopernjša hlapčevska dela. Kadar je kazalo zgrabiti za gnojne vile, kadar je bilo treba stopiti do kolen v najgusnejši strankarski gnoj, kadar so se pred takim nečednim delom umikali, držel se za nos, celo Štefeti in Gostinčarij, takrat je bil vsikdar na svojem mestu komtur in glavar dr. Ivan Šusteršič! Zavil je do komolca rokave svojega svilnatga fraka, neustrašno je pogreznil lakaste čevlje v ostudni gnoj najperfidnejšega obrekovanja in kidal je, kidal, da je smrdelo do neba...

Ampak nikdar še s takim navdušenjem kakor v nedeljo v Unionu dvorani. Če ta govor ni onečastil spomina blagopokojnih žrtv blaznega sarajevskega hudodelca, potem smo vsaj mi pri kraju s svojo modrostjo in logiko. Presviti vladar — trpin na nerazrušljivem habsburškem prestolu, govori v svojem, nad vsem plemenitem manifestu o »blaznosti malega tropa zapeljancev« in se zahvaljuje ravno tako izrecno za izkazano ljubezen vseh narodov monarhije, brez izjeme. S temi besedami je srce pretresujoči cesarski manifest obsodil blazno gonjo zoper celotni posamezni narod, živeč v monarhiji, in nič manj blazno obdžbo zoper sosedno državo istega plemena na način, ki ni moral biti jassen dovolj tudi za slupca. Toda ne za kranjskega deželne glavarja! Temu krščanskemu možu niso dale spanja latorike sarajevskega in mostarskega muhlimanskega moba, zagrebških Frankov, Horvatov in Zatluk, balkanskih zehprellerjev ala Ermengild Wagner, in favoritskih plattenbruderjev... Prekosil je vse. Srbska dinastija ima roke oškropljene od nedolžnih prelite krvi; srbski narod od Egejskega morja pa do Tise je sokriv groznega sarajevskega zločina in uničiti ga je treba do zadnjega dojenčka; »srbsko popovstvo« — tako nazivlja ta vzor krščanskega moža stan, ki je skozi stoletja ob nečuden mučeništvom tvarjal po besedah velikega papeža antemurale christianitatis, predstražnik krščanstva, to »popovstvo« torej je bilo liferant sarajevskih bomb in med vsem — več kot ob sebi umemo! — je imelo svojo roko slovensko svobodomiselnost. Saj je baje pred par tedni stoprav nek ljubljanski občinski svetnik ob priliki strogo kulturne svečanosti v Belgradu zagrešil strašno retorično cvetko, da utegne postati to mesto še nekdanj središče jugoslovanske kulture. To nizkotno denunciacijo, to strupeno pušico gosp. deželne glavarja in odvetnika dr. Šusteršiča zoper stanovskega in poslaniškega tovariša je treba še posebej pribiti.

Tudi mi bi želeli, da bi postala jugoslovanska kulturno središče raje naša bela Ljubljana. Ampak dokler bo nekronani vojvoda naše dežele dr. Ivan Šusteršič, do tedaj za to ni žalob niti najmanjšega upanja.

Nesramnost nemških časnikov.

Maribor, 6. julija.

Nekakšno posebno favoriziranje uradov uživa v našem mestu izhajajoči listi »Marb. Zeitung«, katerega urejuje neki privandran čiški pangerman, ki niti svojih hlač ni imel, ko je prišel iz kolodvora v mesto. Ta zoperni individuum bi nam bil vkljub temu, da spada med tisto družbo naših pangermanov, ki se zbirajo okoli protestantskega pastora Mahnera in ki prirejajo vedno se ponavljajoče: Sedanfeier, Julfeier, Bismarckfeier, pri vsaki priliki govore o naši državi, kakor da smo že pruska provinca, popolnoma enostavna figura, ako ne bi imel kot urednik imenovanega lističa v rokah, ki je edino glasilo naše vladajoče nemškoliberalne in nemškonacionalne večine v mestu. To glasilo, ki je sicer lastnina češkega renegata Kralika, prinaša v zadnjem času zopet napade na slovensko prebivalstvo, ki porabljajo žalostne dogodke preteklih dni v nesramno hujškanje zoper slovensko prebivalstvo. Ker je vendarle nekaj ljudi, ki ne spoznajo nesramnih laži imenovane mariborske cunje, moramo nekateri zadeve vendar le nekoliko pojasniti.

Dotični listič trdi v zadnji številki, da so Slovenci bili čuda zadovoljni in veseli, ko se je raznesla strašna vest iz Sarajeva in da je osobito sokolska veselica v Rušah šumno trajala do pozne noči, da so Sokoli še v Mariboru vkljub temu prepevali in končno neko pokalno patrono dali na relse, po katerih se je imel pripeljati nadvojvoda Fran Salvator. To vse je gorostasno zavito in zlagano. V resnici je bila takole: V Mariboru je tisti dan praznovalo v ljudskem vrtu olepševalno društvo šumno veselico z godbami, plesom itd. Okoli 5. popoldne so navzoči c. kr. častniki dobili vest, kaj se je zgodilo in so morali oditi z veselja v vojašnice. Vkljub temu pa so mariborski Nemci naprej vršili vso to veselico z godbo do pozne noči. To je resnica in ker to nekaterim sedaj ni prijetno, hočejo to zakriti s tem, da po starem pravilu: »drži tata« obrekujejo Slovence. Ob istem času, v nedeljo vršilo se je razvite sokolske zastave v pri-

jaznih Rušah, kamor so se obiskovalci deloma v jutro, deloma takoj po obedu iz Maribora odpeljali. Nihče ob istem času ni znal nič o atentatu in še le pozno na večer so se začele zmešane govorice o nekem atentatu z bombo in streli, a nihče ni vedel nič odločnega povedati. Starosta mariborskega Sokola se je obrnil do tam slučajno navzočega c. kr. orožnika, z vprašanjem, če je c. kr. žandarmeriji — edinemu c. kr. uradu v Rušah — kaj znano. Ta oblast ni znala nič avtentičnega. Vse je torej mislilo, da je ta vest samo neumestna izmišljotina in zaradi tega je ljudstvo po oficijelnem delu brez posebnega rajanja vkup ostalo. S to mislijo se je odpejal Sokol v Maribor in resnica je, da so na kolodvoru nekateri Sokoli še zapeli. Se le sedaj pa jih je službujoči uradnik obvestil o došlih telegrafskih poročilih, na kar so Sokoli osupnjeni umolkili in tiho čakali prihoda njega vlaka.

V tistem času, ko so Sokoli ravno zapustili vlak, je na poleg ležeči progi poknila signalna patrona z veliko detonacijo. Med izstopivšimi Sokoli in dotičnim prostorom, kjer je počelo, je stal vlak, tako da je bilo nemogoče priti do tega kraja. Vkljub temu trdi »Marb. Zeitung«, da so Sokoli krivi, da je prišla taka patrona na relse. Ob enem pa imenovani list prizna, da je neki železniški uslužbenec izgubil dve taki patroni. To je seveda laž. Kajti, kakor smo poizvedeli, se taka patrona ne more izgubiti ali pa se mora izguba takoj naznaniti, kar se ni zgodilo. Dotična oblast naj prime dotičnika, ki je izgubil pokalice na tak način, da so obležale na ozkem relsu. Mi opozarjamo državno pravdnstvo, da naj se stvar preišče, ker bi se bila lahko zgodila nesreča.

Mišljenje naših Nemcev o blagopokojnem prestolonasledniku poznamo. Nočemo denuncirati, ker se nam denunciacija, pa naj pride od koder koli, gabi. Ali sedaj ravnamo v silobranu in to vemo, da so večkrat v pangermanskih krogih padale ostre besede, osobito o tem, da je bil prestolonaslednik protektor kat. šolskega društva in da je bila njegova soproga doma iz krogov čeških plemenitšev. Za to že vemo, koliko je dati na hinavske lojalne izlive gotovih nemških časnikov. Slovenci nismo imeli nobenega vzroka mrziti pokojnega nadvojvoda.

A kako še mislijo nekateri naši nemški lojalneži, o tem naj državno pravdnstvo popraša na kolodvoru mariborskem in naj poizve, kako sta se v ponedeljek, dne 29. junija v jutro na kolodvoru obnašala in kaj sta govorila železniška uradnika Kolb in Hartman. Po mestu govore, da adjutant nadvojvode Ivana Salvator, g. šef mariborske postaje in restavratel Felinger to zadevo natančno pozna. Le povsodi na dan z resnico in če se kdo tudi s pijanostjo izgovarja! Le nič ženane gospodje, kadar gre za kako nemško glavo!

Mlečnozobi četrtostolec, kateri je bil pred kratkim aretiran, davno ni vreden tiste pozornosti, katero mu pripisujejo nemški listi, ki so slastno ponatisnili to triumfalno vest. Pravijo, da je več detektivov vsled te zadeve poslanih v Maribor na poizvedovanje. No nimamo nič proti temu, da se zadeva preišče. Ali neumestno se nam zdi, da pusti državno pravdnstvo med tekočo preiskavo tako strupeno pisati o tej zadevi in tako grdo hujskati zoper Slovence, posebej pa še zoper slovenske dijake, profesorje in uradnike. O lojalnosti naj se damo podučevati od Jahna, Mahnera pa nekaterih realčnih junakov — risum teneatis!

Odsek za socijalno zavarovanje.

V odseku za socijalno zavarovanje so bili včeraj sprejeti paragrafi, ki urejujejo jezikovno vprašanje in vprašanje uradnikov pri okrajnih zastopih. Sprejeta je bila tudi dolžba glede kompetence zavarovalnih sodišč. Živahnejša debata se je razvila glede davčne in kolkovne dolžnosti na polju socijalnega zavarovanja. Glasovanje o vseh tozadevnih predlogih se je moralo odložiti. Odložilo se je tudi glasovanje o tretjem delu starostnega in invalidnega zavarovanja in o znižanju karnične dote.

Proti šolam Romenskega.

V tretjem okraju na Dunaju so imeli včeraj od nemškega »Wehrausschussa« sklicano zborovanje, da protestirajo proti zadnji razsodbi

LISTEK.

Arsène Lupin uide.

(Dalje.)

In po kratkem premoru je predsednik končal:

»Taka je ta doba, ki, kakor se kaže, ni bila drugega, kakor jako skrbna priprava na boj, katerega ste pričeli proti družbi, metodična šola, kjer ste razvili do skrajne višine svojo moč, svojo energijo in svojo ročnost. Ali priznate točnost teh dejstev?»

Med tem govorom se je zibal obtoženec z ene noge na drugo, hrbet sključen, roke leno viseče. V svetleši luči bilo je videti njegovo skrajno oslablost, njegova upala lica, čudno naprej štrleče čeljusti, obraz sivkast, kakor zemlja, posejan z malimi rudečimi lisami, ki ga je obdajala redka in raznobarvena brada. Zapor ga je bil vidno postaral in upognil. Nič več ni bilo opaziti njegove elegantne silhouete in njegovega mladostnega obraza, katerega simpatično podobo so tako pogosto prinašali časniki.

Bilo je kakor da ni slišal vprašanja, ki mu je bilo zastavljeno. Dvakrat mu je je predsednik ponovil. Te-

daj je povdignil oči, potem je menda preišleval, nato pa kakor z največjim naporom zamrmral:

»Bandu, Désiré.«

Predsednik je udaril v smeh.

»Ne morem si natanko razložiti sistema obrambe, ki ste si izbrali, Arsène Lupin. Če obstoji v tem, da nastopate kot bebec, ki za svoja dejanja ni odgovoren, prosto vam. Kar se mene tiče, pojdem naravnost na cilj, ne da se brigam za vaše muhe.«

In pričel je razlagati posameznosti tatvin, lopovstev in ponarejanj, katerih je bil obdolžen Arsène Lupin. Včasih je zastavil obtoženco vprašanje. Sedaj je ta zagodrnjal ali pa sploh ni odgovoril.

Na vrsto so prišle priče. Nekaj izpovedb je bilo brezpomembnih, druge so bile važnejše, vsem pa je bil skupen običajni znak, da so druga drugi nasprotovali. Vznemirjujoča nejasnost je obdajala razpravo. Tedaj pa so pripeljali vrhovnega nadzornika Ganimarda in zanimanje je zopet oživel.

Od prvega početka pa je stari policist povzročal neko razočaranje. Njegov obraz je bil, ne prestrašen, — takih je bilo sicer dosti videti — pač pa nemiren, nestrpen. Pogosto je v vidni zadregi obrnil svoj pogled proti obtožencu. Vendar pa je, naslonjen z rokami na ograjo, pripovedo-

val dogodke, v katere je bil zapleten, svoje zasledovanje preko Evrope, svoj prihod v Ameriko. In poslušali so ga s poželjivostjo, kakor da bi poslušali pripoved o strastnodivjih življajih. Proti koncu pa, ko se je dotaknil svojih razgovorov z Arsénom Lupinom, se je dvakrat ustavil, raztresen, neodločen.

Jasno je bilo, da mu je šla neka druga misel po glavi. Predsednik mu je rekel:

»Če ste bolni, bo bolje, da prekinemo vaše zaslišanje.«

»Ne, ne, samo...«

Obmolnil je, dolgo in prodirajoče motril obtoženca, potem pa dejal:

»Dovolite, prosim, da si obtoženca nekoliko bližje ogledam. Tukaj gre za neko skrivnost, ki jo moram pojasniti.«

Stopil je bližje, ga ogledaval še dalje z vso svojo zbrano pozornostjo, potem se je obrnil proti ograji. In tukaj je nekako s slovesnim glasom izjavil:

»Gospod predsednik, zagotavljam vas, da človek, ki stoji tukaj meni nasproti, ni Arsène Lupin.«

Velikanska tišina je sledila tem besedam. Predsednik, sprva osupnjen, je vzkliknil:

»A, kaj pravite, vi ste zblazneli!«

Nadzornik pa je s poudarkom zatrdil:

Na prvi pogled je sicer mogoče, da vidite neko podobnost, ki, to priznam, v resnici obstoji. Zadoštuje pa en trenutek pozornosti. Nos, usta, lasje, barva kože... z eno besedo: to ni Arsène Lupin. In te oči! Ali je imel kdaj te oči alkoholika?»

»Čakajte, čakajte, poskusimo stvar pojasniti. Kaj domnevate, priča?»

»Kaj vem! Najbrže je postavil na svoje mesto kakega reveža, ki bi ga bili mesto njega skoro obsodili... K večjemu je ta njegov sokravec.«

Kriki, smeh, vpitje se je dvignilo po celi dvorani, katero je ta nepričakovana zvijača spravila pokoncu. Predsednik je poslal po preiskovalnega sodnika, po ravnatelja Santé in po stražnike ter prekinil razpravo.

Ko je razpravo zopet otvoril, sta gospod Bouvier in ravnatelj, postavljena pred obtoženca, izjavila, da obstoji med Arsénom Lupinom in tem človekom je prav nedoločna podobnost.

»Kdo je torej ta človek?« je kričal predsednik. »Od kod prihaja? Kako je prišel v roke justice?«

Privedli so oba stražnika iz Santé. Presenetljivo nasprotje, spoznala sta jetnika, katerega sta imela menjaje se, stražiti. Predsednik se je odahnil.

Toda eden stražnikov je pristavil:

»Da, da, jaz pač mislim, da je ta.«

»Kako, vi mislite?«

»Vraga, saj sem ga komaj videl. Izročali so mi ga zvečer in dva meseca leži neprestano proti zidu obrnjen.«

»Toda pred tema dvema mesecema?«

»A, prej ni bil v celici št. 24.«

Jetniški ravnatelj je pojasnil to točko:

»Prestavili smo jetnika po poskušenem begu v drugo celico.«

»Toda vi, gospod ravnatelj, vi ste ga videli v teh dveh mesecih?«

»Nisem imel priložnosti videti ga... bil je miren.«

»In ta človek ni jetnik, ki so vam ga izročili?«

»Ne.«

»Kdo pa je tedaj?«

»Ne morem povedati.«

»Stojimo torej pred podtaknitvijo, ki se je morala izvršiti pred dvema mesecema. Kako si to razlagate?«

»Nemogoče.«

»Kaj sedaj?«

Predsednik, ki je nad slučajem obupal, se je obrnil proti obtožencu ter ga nagovoril s prijaznim glasom:

»Čujte, obtoženec, ali mi morete morda vi razložiti, kako in kdaj ste prišli v roke justice?«

(Dalje prihodnje.)

upravnega sodišča glede šol Komenškega. Obojnik so vehementno napadali oblasti, zlasti pa upravno sodišče, češ da hočejo Čehom omogočiti, da otvorijo na Dunaju češke šole. Seveda ni manjkalo hujškanj. Kazali so na atentat v Sarajevu in zahtevali, da vlada z vso odločnostjo nastopa proti slovenski »ošabnosti«. Pozneje se je vršila demonstracija na cesti. Demonstranti so hoteli razbiti šipe na češki šoli, kar pa je policija preprečila. Zato se je druhal znesla nad nekaterimi Čehi.

Hrvatski sabor.

Včerajšnja seja hrvatskega sabora je bila zopet zelo burna. Zopet so bili franko-furtilaši, ki so v svoji klerikalni podivjanosti izzvali najostudnejše prizore. Komaj je predsednik dr. Medaković dal prebrati protokol zadnje seje, že je zaklical poslanec dr. Frank, da je protokol lažnjiv. Isto je trdil tudi dr. Prebeg in dr. Frank je zaklical: Koalicija stori vse na povelje iz Beograda. Frankovi so začeli divje kričati in obkladati predsednika z najpodlejšimi obrekovanji in psovskami. Dr. Frank je napadal med drugimi tudi poslanca Magdića, kar je izzvalo zopetne nemire. V silnem hrupu odobri večina protokol in predsednik ga podpisuje ter odredi par minut odmora. Ko predsednik zopet otvori sejo, prebere najprej svoja naznanila. Do imenovanja sekcijskega šefa bo vodil narodnogospodarsko sekcijo banski svetnik Žepšić. Poslanci grof Kulmer, dr. Badaj in tovariši predlagajo, da se poslanci dr. Horvat, dr. Frank, dr. Prebeg, Vučetić in Zatluka, ker so motili izjavo lojalitete izključijo... Frankovi zaženo pri tej priliki strahovit krič in vrišč, da nadaljnjih besed ni bilo mogoče razumeti. Večina se trikrat dvigne s sedežev. S tem je bil sprejet predlog, da se omenjeni frankovski poslanci izključijo od 30 sej, dočim se izreče ostalim frankovskim poslancem protokolarčni ukor. Izključitev in ukor, ki sta bila izrečena na predlog iz srede hrvatskih članov hrvatsko-srbske koalicije, je dal frankovcem zopet povod za divjaško razgrajanje. V splošnem vrišču je nato predsednik zaključil dopoldansko sejo ter odredil prihodnjo sejo za popoldne ob 3. Popoldansko sejo je otvoril podpreds. dr. Magdić. Tudi izključeni frankovski poslanci so bili prišli k seji. Razgrajali in razbijali, psovali in bljuvali so na vse strani tudi še, ko je predsednik sejo po kratkem odmoru zopet otvoril, vsled česar se vrši prihodnja seja danes. Po poslovanju se izključeni frankovski poslanci ne smejo več udeležiti današnje seje. Kljub temu nameravajo haje priti v sabor, v katerem slučaju bi bilo deželno predsedstvo primorano odstraniti izključene poslance s policijo ali z orožništvom.

Po atentatu v Sarajevu.

Prestolonaslednikova mrtvaška maska.

Poročali smo že, da je napravil sarajevski kipar Valić mrtvaško masko prestolonaslednika. »Az Est« poroča sedaj, da je kipar Valić mnenja, da je prestolonaslednik Fran Ferdinand brez hudih bolečin umrl. To mu dokazuje mrtvaška maska, ki ne kaže v svojih potezih nobenega sledu hudega smrtnega boja. Samo močna zateklota spodnje ustnice kaže, da je prestolonaslednik trpel bolečine. Razven močno razvite muskulature prestolonaslednika, je posebno opazil tetovirano podobo na levici prestolonaslednika. Podoba, za katero je bilo treba 2000 vbodov z iglo, kaže kitajskega zmaja. Valić pravi, da je delal masko prestolonaslednika štiri ure. Med delom je imel priliko opazovati, da je ohranil obraz prestolonaslednika svojo naravno barvo, med tem, ko je koža vojvodine osivela in nekoliko porumenela.

V Bosni.

Deželni šef bosanski, Potiorek se daje intervjuati posebno rad budimpeštanskim listom. Pri tem je iskren, kolikor more biti. Že snovi smo poročali, da je on raztrosil v svet vse one vesti o poteku preiskave proti atentatorjem in da je tudi on v zvezi z govoricami o Pribičeviću. Sedaj se skuša sam oprati. Pravi, da je bilo 28. junija v Sarajevu storjeno vse za varnost prestolonaslednika, kar je bilo le v človeški moči. Pravi, da je za varnostno službo porabil tudi civilne oblasti in da ni res, da bi bilo samo vojaštvo skrbelo za prestolonaslednikovo varnost. Sedaj pa pride velika indiskretnost, če ni zopet cela vest izmišljena od »Budapesti Hirapasa«. Potiorek

pravi nadalje: Res pa je, da je stari prestolonaslednik sam brez ozira na skupnega finančnega ministra vse priprave za potovanje, ker je imelo potovanje čisto vojaški značaj. V Sarajevu je častniška cenzura zelo stroga. Ker so se razširile najrazličnejše vesti o preiskavi, resnične in neresnične, ne puste v časopise nobene novice o poteku preiskave. Tudi vesti iz drugih nebosanskih listov, ki se tičejo preiskave, bosanski listi ne smejo prinašati. Vsi sobotni sarajevski listi so bili zaradi takih notic konfiscirani. O Cibrinoviču piše beogradski list »Balkan«, da so ga hotele srbske oblasti svoj čas zaradi pomankljivih izkazil izgnati iz Srbije. Avstro-ogrski konzulat pa je proti temu protestiral ter prevzel za Cibrinoviča garancijo.

Preiskava v Beogradu.

»Odjek« beleži še nedementirane vesti, da je srbska vlada baje privolila, da se vrši preiskava o atentatu na srbskih tleh od avstrijskega policijskega komisarja. List pravi, kakor posnamemo dobesedno iz »Tagespostea«, da ne more verjeti v ta skandal in to sramoto, da bi postavili Beograd v območje avstrijskega komisarijata. Istotako dobesedno iz »Tagespostea« in vseh drugih nemških listov posnamemo tudi pač neumestno kritiko lista »Balkan« ob isti priliki, ki pravi, da so te vesti tem bolj brezmiselnost, ker bi bilo treba Avstro-Ogrsko zaradi zasledovanja nedolžnih postaviti pod mednarodno kontrolo; saj je Avstro-Ogrska manj konsolidirana, kakor Turčija. Za avstrijske uradnike in vojaške je v Srbijo samo en sprejem: Konci bajoneto.

Novemu prestolonasledniku.

Glasilu Starčevićeve stranke objavlja članek, v katerem pravi: Od žalovanja in kričanja samega nimamo ničesar. Po žalovanju je treba misliti na prihodnost in je treba delati za prihodnost. Treba se je potruditi, da izpolni novi prestolonaslednik, bodoči vladar to, kar smo pričakovali od Frana Ferdinanda. To je gotovo, da je nadvojvoda Fran Ferdinand imel namen vladati v smislu pravičnosti in stremiljenj hrvatskega naroda. Tudi novi prestolonaslednik mora, dasiravno njegova žena ni Slovanka, in dasiravno nima potomcev, ki ne bi imeli pravice do prestolonasledstva, ravnotako, kakor ostali merodajni faktorji v monarhiji uvideti, da je najvarnejši štiti habsburški monarhije uresničenje samostojne hrvatske države.

Avstro-Ogrska in Srbija.

»Daily Mail« priobčuje intervju svojega dunajskega specialnega poročevalca z neko visoko stoječo osebo iz avstrijske diplomacije. Ta diplomat je izjavil, da obstoja med Avstro-Ogrsko in Srbijo napetost še izza časa umora kralja Aleksandra. Od tega časa se je pričela zločinska agitacija proti Avstro-Ogrski, ki so jo v Beogradu trpeli. Umor prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda je bil le naravna posledica te agitacije, ki je srbska vlada ni mogla preprečiti. Smrt nadvojvode pa zunanje politike Avstro-Ogrske ne bo izpremenila. Beogradski list »Balkan« pozivlja na boj kot Avstro-Ogrske zaradi preganjanja v Avstro-Ogrski živčih Srbov. Beogradski trgovci že bojkotirajo avstrijsko donavsko paroplovno družbo.

Revolucija v Albaniji.

Hitro se izpolnjuje usoda.

Albanski knez je res vzoren vladar, ker se tako zelo ozira na naše nasvete. Včeraj dopoldne smo mu nasvetovali, kako bi se najlože z bravuro izmotal iz afere. Bog ve, kdo mu je brezzlično sporočil naše mnenje. Popoldne ob pol 3. je bila že brzjavka tu, da se hoče popolnoma ravnati po našem nasvetu. Če bo zopet kak hotentotski prestol prost, ga bomo gotovo priporočali. Tudi Miriditi delajo ravno tako, kakor smo pričakovali od njih. Vse priznanje! Protestirali in demonstirali so, denarja so zahtevali, Dunajčanov ne marajo. Sami bi radi zajemali iz dveh skled, vladne in vstaške ter ne pripuste, da bi bil v Draču še kdo drug prijatelj vstašev kakor oni. »Stampa« sicer misli, da se knez že celo poletje ne bo definitivno odločil. Mi pa pravimo, da bo šlo najbrže hitreje. No kakih 14 dni že še lahko traja. Saj tudi selitev kakega kneza ni tako enostavna stvar. Če tudi izvačemo ceremonije pri prenašanju stolov in miz, ki so seveda zelo zamudne, ima kak knez tudi malo več pohištva kakor mi navadni ljudje.

Najbrže bi pač stari, če bi vse pohištvo kračkomalo prodal svojemu nasledniku in odšel »vacuus viator«, kar je najvarnejše. Princ Burhan Eddin, sin bivšega sultana Abdul Hamida bi mu morda plačal njegovo moderno pohištvo prav dobro, da bi mu ne bilo treba stokati: »Arm am Beutel, krank am Herzen.« Burhan Eddin pa je že nekoliko previdnejši. Najprej zahteva civilno listo poldrugega milijona frankov, potem hoče, da mu najprej napravi kontrolna komisija mir. Šele potem bi poslal kot svojega vojnega ministra Izzet pašo v to zakleto deželo. Ta bi moral skrbeti najprej za patriotizem in za vojake. Potem šele bi se pripeljal veličanstvo Burhan Eddin v Drač. Praktičen je res bolj, kakor je bil knez Viljem. Se niso bile te vrstice napisane, že je prinesel golob-pismošča, ki je, kakor znano bolj zanesljiv, kakor brezlični brzjav iz Berolina vest, da je izvedela »Die Information« preko Londona iz Pariza, kjer imajo vest iz Rima, da je sporočil knez Viljem iz Drača na Dunaj, da bo še danes zapustil Albanijo, če mu Prenk Bib Doda ne bo prisegel, da se mu v Skadru ne bo skrivil las. Prenk Bib Doda nam do sedaj še ni sporočil, ali se bo odločil po krivem priseči ali ne.

Turkan paša.

Turkan paša ima dosti denarja. Hoteli na Dunaju so dragi in albanski ministrski predsednik vendar ne bo stanoval v gostilni »Zum goldenen Hirschen« na Alzerici, kakor smo stanovali mi kot dijaki, če so nas spodile stenice sredi noči iz kakega stanovanja. Turkan paša ima tudi frak, ker hodi okrog grofa Berchtolda in italijanskega poslanika vojvode Avarna. Turkan paša hodi na pojedine k znamenitim gospodom, — ne hodi, — vozi se v avtomobilu. Turkan paša mora reprezentirati Albanijo, mora imeti snažne uniforme, mora biti obrit in počesan in parfimiran, sicer bi brihtni Dunajčani takoj zaslutili, da v Albaniji ne letajo pešeni piščanci po zraku. Da Turkan paša ne hodi v »Črno goro«, kjer so kozarci in krožniki priklenjeni, kjer vladajo albanske razmere, da ti ukradejo površnik celo s stola, na katerem sedi, bi skoraj verjeli. Druge velesile pa so precej drage. Kaj dela Turkan paša? Kdo ve?

Vstaši.

Vstaši se zabavajo z zavzemanjem krajev. Če jim je dolg čas, stopijo na vrh Rašbula, kjer je lep razgled, hvalijo Alaha, sploh se čutijo v Albaniji doma. Išli so mimogrede zopet zasedli ter nameravajo postaviti tam spomenik Prenk Bib Dodi. Razpisali naj bi konkurenco za spomenik.

V južni Albaniji.

Za izpremembo so se Holandci in Italijani zopet enkrat skregali. Italijanski konzul v Valoni de Facendi je namreč na povelje iz Rima naročil svojemu kavasu, da sporoči italijanskemu parniku »Puglija«, da naj še malo počaka v pristanišču. Kavas se je odpeljal v neki barki. Med tem pa je parnik že začel odhajati. Kavas je začel streljati z revolverjem, da bi parnik počakal, na parniku pa ga ni so razumeli. Ko se je kavas vrnil, so ga aretirali, češ, da ne gre tako meni nič tebi nič streljati. Tudi mi niso hoteli verjeti, da ni mislil ustreliti parnika. Italijanski konzul se je seveda hudo razburil, ko je slišal, da so mu kavasa zaprli in je dosegel, da so mu njegovega odposlanca izpustili. Celotaj Sluyss, ki igra v Valoni vloga plackomandanta, je moral prositi, da si nerad, odpustčanja, sicer bi mu bil italijanski konzul že posvetil.

Turška zbornica.

V turški zbornici je podal finančni minister svoj eksproze, v katerem je analiziral proračun. Izjavil je, da se mu zdi vsota 3.373.000 funtov za starostno oskrbo previsoka. Glede vojne mornarice je plačati že 890.000 funtov za dreadnought »Sultan Osman«. Plačala se bo ta vsota, ko bo Turčija dreadnought prevzela. Minister se zahvaljuje mornariškemu društvu in turškemu narodu, ki je tekom 3 let za 3 milijone nabralo več, kakor večina drugih držav. Deficit prihodnjega leta bo znašal približno 4 milijone funtov, pa se bo dal pokriti. Končno govori o turški civilizaciji. Zbornica se je bavila nato z vprašanjem izseljevanja Orkov. Ork Emaniides je govoril o zadnjih dogodkih in o bojkotu Orkov. Notranji minister Talaat bog je odgovorjal v daljšem govoru, slikal je grozote za časa balkanskih vojn, ki da se še

vedno ponavljajo v pokrajinah nekdanje evropske Turčije. Muzlimanski izseljencev je bilo 270.000, ki jih je vlada pošiljala izpočetka v muzlimanske, pozneje pa tudi v grške kraje. Res so se dogodili poedini slučajji rop in umorov, vendar se je nadalje ropanje od oblasti preprečilo ter so bili krivci kaznovani. Da pa bi se Grki, ki so se izselili, že sedaj vrnili v muzlimanske kraje, ni mogoče.

Štajersko.

Na slovenski gimnaziji v Celju (»nemško-slovenski samostojni gimnazijski razredi«) se je končalo šolsko leto v soboto 4. julija. Na zavodu je poudarjalo letos deset rednih in dva pomožna učitelja. Koncem šolskega leta je bilo na zavodu 199 dijakov in 4 deklice; od dijakov je dovršilo razred z odliko 32, z dobrim uspehom 149 dijakov; pet jih je padlo, 13 jih ima ponavljalni izpit. Od dijakov jih je bilo 181 iz Štajerskega (med njimi 52 iz Celja in okolice); po maternem jeziku so bili vsi Slovenci. Za podporo revnim dijakom na zavodu ste skrbeli dve društvi: Podporno društvo, ki je imelo dohodkov 1062 K 40 v in izdatkov 1016 K 09 v ter Dijaška kuhinja. Ta je dajala 68 dijakom slovenske gimnazije na teden 198 obedov. Učiteljskemu zboru moramo dati lepo spridevalo, da se ni vestno bragal samo za pouk, temveč tudi za socialne razmere dijaštva. Pregledala so se vsa stanovanja, dijakom se je dajalo, oziroma preskrbelo zadostno hrano in v pre mnogih slučajih tudi obleko in knjige. Obisk na tem vzornem zavodu je od leta do leta večji — samo to dejstvo že govori jasno dovolj, kako potrebno je razširjenje v višjo gimnazijo in kako hudo tlačijo zavod sedanjí nezadostni prostori. V soboto so se vršili sprejemni izpiti na prvi razred; izpit je prestalo 35 dijakov.

Iz Celja. (Gostilniški izgrej vojakov.) Nekateri gostilničarji v mestu in okolici se pritožujejo nad pogostimi izgreji vojakov, zlasti domobrancev. Tako je prišla v soboto pozno zvečer večja družba domobrancev v gostilno Pri mestu Gradcu in začela razgrajati. Ko so začeli peti ti razgrajajo »Die Wacht am Rhein«, jim je natakarka povedala, da je to slovenska gostilna in da so drugi gostje nevoljni nad razgrajanjem. Vojaki pa niso ubogali in ko je prišel gospodar gospod Drobnič sam, sta se mu četovodja Brinčič in korporal Račko s silo ustavljala ter nista hotela zapustiti lokala. Krič in škandal je bil tak, da ga je slišala vsa sosesčina. Naj bi domobrantsko poveljstvo vojakom dopovedalo, da so taki nastopi za gostilničarje in goste prav mučni in neprijetni. Vojasto je med celjskimi in okoliškimi Slovenci vobče priljubljeno in bi bilo škoda, ako bi se to razmerje hotelo preduragati.

Iz Celja. Društvo slovenskih notarskih in odvetniških uradnikov naznanja, da se sprejme v neko notarsko pisarno na Spodnjem Štajerskem samski uradnik, zmožen slovensčine in nemščine in izvežban v zemljeknjižnih poslih. Prednost imajo taki, ki so že v kakim notarski pisarni službovali. Dopisi na društvo.

Iz Celja. Spodnještajerski narodni svet je sklical na nedeljo 5. julija v tukajšnji Narodni dom zaupno posvetovanje, na katerem se je govorilo o ciljih našega narodnega dela v bližnji bodočnosti.

Občni zbor celjskega Dramatičnega društva se vrši v četrtek dne 9. julija zvečer ob 8. uri v Narodnem domu.

Od Sv. Marjete pod Ptujem nam pišejo: Umrli je pri Sv. Marjeti nižje Ptuja dne 3. julija gospod Ivan Murkovič, gostilničar, trgovec in posestnik. V najlepši moški dobi, star 43 let, je moral zapustiti ljubljeno soprogo in pet nepreskrbljenih otrok. Kako priljubljen je bil blagi pokojnik, nam priča njegov pogreb, katerega se je udeležilo klub slabemu vremenu veliko število sorodnikov, prijateljev, znancev in drugega občinstva. Pri domu in na pokopališču so mu zapeli pevci lepi žalostinki, domači gospod nadučitelji pa se je pri odprtem grobu spominjal s krasnimi besedami blagega pokojnika in njegovega vzornega življenja. Za njim ne žaluje le žena in otročiči in sorodniki, ampak vsak, kdor ga je poznal. Z njim izgubi tudi slovenski narod zvestega bojovnika, kajti gospod Murkovič je bil narodnjak ne le z besedami, ampak tudi v dejanjih. Par dni pred smrtjo je še plačal članarino za tukaj snujočo se Ciril-Metodovo podružnico, katere častilec in nabiratelj je bil on v vsaki priliki. Bodi mu lahka domača gruda!

Iz Grada. Tu je v soboto umrl dvorni svetnik dr. inž. Jožef Hanc, 69 let star. Sodeloval je pri zgradbi predorov skozi Arlberg in skozi Ture in bil na glasu kot strokovnjak za taka dela.

Koroško.

Osebnost. Včeraj dopoldne je prispel v Sv. Mohor na počitnice trgovski minister Schuster pl. Bonott z družino.

Letošnji vojaški manevri. Letošnji vojaški manevri se prično na Koroškem 19. avgusta in bodo trajali samo deset dni, to je do 29. avgusta. Vaje se bodo vršile v okraju Brež, Trga, Beljaka in na Zgornjem Koroškem.

Umor. V neki celovski pralnici in likalnici je bila zaposlena neka 19-letna Josipina Käfer, ki stanuje pri svoji materi. Imela je ljubavno razmerje z nekim vojakom, ki je prideljen garnizijski bolnici. V nedeljo okoli 1. ure ponoči je prišel vojak v stanovanje svoje ljubice, kjer sta se vpricho matere iz ljubosumnosti sprla. Tekom prepira je potegnil vojak svoje bodalo in zabodel dekle vpricho matere trikrat in sicer enkrat smrtonovarno v prsi. Tekom desetih minut je dekle izkrevavelo. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico. Vojak se je sam javil inspeksijskemu častniku in so ga nato oddali garnizijskemu sodišču. Sodna obdukcija trupla nesrečne žrtve se je vršila včeraj popoldne. Mati nesrečnice bi bila skoraj zblaznela in je skušala opetovano skočiti v Glinu, kar so pa le z veliko težavo preprečili.

Drobne novice. Nezgoda na električni železnici v Celovcu. Predvčerajšnjem popoldne je peljal hlapec Ivan Polzer s senom obložen voz po šentvidski cesti, kar mu pride nasproti voz električne železnice. Konj, ki je peljal voz, se je splasil in skočil ravno pred voz električne železnice. Sprevodnik električne železnice ni mogel radi dežja takoj ustaviti voza, tako da je prišel hlapec pod varnostno pripravo električne železnice, ki ga je vlekla s seboj dlje časa. Pri tem je dobil na več mestih telesa poškodbe in najbrže tudi notranje poškodbe, tako da so ga morali oddati v deželno bolnico. Tudi konj je dobil težke poškodbe na glavi in vratu, tako da so ga oddali v bolnico za živino. — Aretirani vlomilec. V St. Rupertu pri Celovcu je zmanjkalo posestniku Mihaelu Dörlingerju 27. junija iz zaprte omare 120 K, 1. julija pa 130 K. Sedaj so aretirali kot osumljenega nekega Ivana Pankerja, katerega so oddali sodišču. Pri njem so našli še 99 kron 48 v od ukradenega denarja. — Samomor. V Zrelcu se je 3. t. f. odstranila od hiše 19letna Helena Schneider vsled domaćega prepira ter zagrozila domačinom, da bo skočila v vodo. Vzela je s seboj tudi svojega otroka. Njeni sorodniki niso smatrali grožnje za resno in so jo pustili oditi. 4. t. m. je našel žagar Blaž Spindig v Glini pri svoji žagi truplo otroka, kmalu nato pa truplo Helene Schneider. Samomorilka je svojo grožnjo vresničila in skočila s svojim otrokom v Glinu, kjer sta oba utonila. — Najdeno truplo utopljence. Kakor smo že poročali, našel je pri Zrelcu paznik Kašpar Mak v Dravi pred par dnevi močno nagnito možko truplo, o katerem se je domnevalo, da je od zadnje povodnji od 27. maja t. l. Sedaj se je pa dognalo, da to je truplo vpokojenega sodnega sluga Pavla Vidmarja iz Celovca, ki ga pogrešajo že 14 dni. Pri truplu so našli 11 K denarja, žepno uro in legitimacijo. Najbrže je mož izvršil samomor.

Primorsko.

Istrske deželnozbornske volitve.

Pri ožji volitvi v mestni kuriji, ki se je vršila minulo soboto, je bilo oddanih v mestno-trškem volilnem okraju Izola-Milje 229 veljavnih glasov, ki jih je vse dobil socialnodemokratski kandidat učitelj Zorzenon. Laška klerikalna stranka, katere kandidat Marchio je imel pri prvi volitvi manj glasov kot socialnodemokratski kandidat, se ožje volitve sploh ni udeležila. Mandat je bil tudi do sedaj v rokah socialnih demokratov.

Razveljavljene volitve v veleposestniško kurijo v goriškem deželnem zboru. Po dolgem, zelo dolgem razmotiravanju in pretehtavanju je državno sodišče izdalo razsodbo o prizivu laških liberalcev glede volitve v laško veleposeststvo. Razsodba je izpadla tako, kakor je vsakdo pričakoval, laški klerikalci so grdo pogoreli. Njihovi mandati iz veleposestniške kurije so nepravilno pridobljeni — tako je razsodilo najvišje državno sodišče. Kdaj se bodo vršile nove volitve v tej kuriji, se še ne ve.

Kakšne dobrote uživa učiteljsko na Goriškem? C. kr. ukrajni šolski svet za goriško okoličje je uvidel, da je nemogoče izhajati učitelštvu ob tako nizerni plači in ob taki draginji, zato se ga je on spomnil na svoji seji ter mu blaženo naklonil draginsko doklado za leto 1914. Prejelo je 41 učiteljev po 20 K, 41 učiteljev po

34 kron. 23 učitelj po 30 K. 30 učitelj po 20 K, 25 učitelj po 30 K in ena učiteljica 40 kron. Učiteljice so res lahko hvaležno za ta velikodušni dar in lahko z veliko verno in navdušenostjo izpolnjuje in prenaša težave svojega stanu. Tako plačujejo v solčni Goriški toliko črevane pioniirje naroda! Dificile est satiram non scribere! Vsakemu hlapcu in vsaki dekli se dandanes že boljše godi!

»Pevsko in glasbeno društvo« v Gorici razpisuje službo učitelja za klavir ali gosli. Prosilci, zmorni počevati oba instrumenta, imajo prednost. Pojasnila daje odbor. Rok za prijavljanje do 15. julija t. l.

Nezgod pri delu na parniku v Trzinu. V trzinem pristanišču je zasidran parnik »Alga«, iz katerega izkladajo sol za neko tovarno. Predvčerajšnjem zvečer je hotel prižgati na robu krova 46letni mornar Josip Höfler neko signalno luč, pri čemur je izgubil ravnotežje in padel čez krov. Pri padcu se je poškodoval ob nekem odru, nato pa šele padel v morje. Na krovu so to nezgodo pravočasno opazili in rešili ponesrečenca. Poklicani zdravnik je dognal, da si je Höfler zlomil pri padcu par reber in se poškodoval vsled tega tudi na pljučih. Ponesrečenca so na zdravniškovo odredbo prepeljali v tržaško bolnico.

Nemška nesramnost. Znano je, da je tudi v Trstu pri državni železnici v prosti luki mnogo zagrizenih Nemcev, ki žalijo in sovražijo vse, kar je slovensko. Tako se je povsod tudi skladišni mojster državne železnice v prosti luki, neki Jarež (?), rodod Korošec, do nesramne žalitve slovenskega naroda, trdeč, da so Slovenci morilci prestolonaslednika in njegove soproge. Podli obrekovalec je seveda na mestu dobil primeren plačilo za to obrekovanje. Upati je, da pride cela zadeva pred sodišče in da tudi tam dobi oholi Nemec zaslužen kaznen za svoje nesramnosti.

Drobne novice. Aretiran pohotnež. Te dni so v Trstu aretirali nekakega 28letnega Krsto Baica, rodod iz Bosne, ker je hotel zadovoljiti svojo živalsko pohotnost na več nedoletnih deklicah. Pohotneža so oddali sodišču, da si tamkaj ohladi nekoliko kri. — Pretep. 48letni težak Andrej Furlan je pil te dni v neki tržaški gostilni z nekim svojim tovarišem. Ko so bile glave vsled zaužite pijače že precej razgrete, vnel se je najprvo prepri, nato pa še pretep, v katerem je dobil težak Furlan od svojega tovariša tak udarec po glavi, da so ga prepeljali najprvo na rešilno postajo, nato pa še v bolnico. Furlanove poškodbe so nevarne. Njegovega tovariša so aretirali in ga oddali sodnici. — Poizkušena samomor. V ambulanci okrajne bolnišnice blagajne pri Sv. Jakobu pri Trstu se je že del časa nahajal 31letni Josip Vidali. Predsnočjem si je ob polnoči prezeval z nekim kirurškim predmetom, ki ga je našel v ambulanci, vrat. Čin nesrečnega so se pravočasno opazili in mu je prvo pomoč podal zdravnik rešilne postaje, potem so ga pa v nevarnem stanju prepeljali v tržaško bolnico. Vzrok poizkušene samomora je baje neozdravljiva bolezen. — Z nožem je hotel zabosti v neki gostilni v Trstu težak Ivan Moraro gostilničarja, ker mu je ta vzel klubov v zastavo, ker Moraro ni hotel plačati, kar je zajedel in zapil. Gostilničar se je nasilnežu komaj umaknil, nato pa stekel po stražnika. Ko je ta prišel, Moraro ni bilo več. Pozneje so ga izsledili v neki drugi gostilni. Pri njem so našli v žepu še vedno odprt nož. Izročili so ga sodišču. — Življenja se je naveličala v Trstu neka 18letna Valerija Hapfel in izpila nekoliko solne kisline. Poklicani zdravnik rešilne postaje ji je izpral želodec in jo potem dal prepeljati v bolnico. Vzrok poizkušene samomora je baje nesrečna ljubezen.

IV. zlet I. S. Z. in razviti prapora v Žirih.

Žirovska dolina je še pred ne dolгим časom slovela kot ena narodno najzavednejših in najnaprednejših na Kranjskem. Mnogokrat je odločevala in pripomogla narodni in napredni misli do zmage. Časi pa so se spremenili. Starih uglednih mož ni več, nekateri so se posvetili gospodarskemu delu. Tako so imeli novodobni vročerkvni duhovski agitatorji hvaležno polje in preje napredna kmečka občina Žiri se je spremenila v najbolj klerikalno na deželi in to v razmeroma kratkem času. Hud je bil klerikalni terorizem in le malo mož je bilo, ki so mogli in hoteli kljubovati ter ostati zvesti svojemu narodnemu in naprednemu prepričanju. Kakor skala pa je stal v tem boju žirovski Sokol. Kaj vse so započeli klerikalci, da bi izpodnesli ta sokolske-

mu društvo! Na vsak način so hoteli izpodkopati to narodno trdnjavo in tako zbrisati zadnje sled napredne žirovske doline. Napeli so vse moči, porabljali vsa dopustna in nedopustna sredstva, izrabljali propovednost in spovednico, posluševali se najgrših nasilstev. Toda vse ni nič izdalo. Sokol je ostal neizlomljene sile in moči. Zgradil si je z velikanskimi žrtvami — prvi na deželi — svoj »Sokolski dom« in v njem zbiral in množil svoje moči za težki boj. V nedeljo, 28. junija, pa je slovesno razvil svoj sokolski prapor, ki ga mu je iz hvaležnosti poklonilo žirovsko narodno ženstvo. Idrijska sokolska župa, v koje okrilju je žirovski Sokol, pa je ta dan priredila v dokaz simpatij do svojega društva IV. župni zlet.

V soboto zvečer pričele so se zbirati sokolske čete. Njim na čast je priredil domači Sokol koncert v »Sokolskem domu«. Sviralo je godbeno društvo iz Idrije, pevski zbor žirovskega Sokola pa je pod vodstvom brata Vončina zapel več lepih mešanih zborov. S pohvalo sprejeto izvajanje je pokazalo, da se bratje in sestre tudi gojivji petja posvečajo z uspešno verno. — Prisotne brate in sestre ter občinstvo je pozdravil starosta brat A. Primožič, ki se mu je zahvalil župni starosta brat Gangl. Ob 11. uri je bila predredba zaključena. Svoji kumici, ugledni gospej Palečkovi v Gorenji vasi je Sokol priredil podoknico.

V nedeljo zjutraj je bilo zgodaj živahno v Žirih, ki se je ta dan nadela praznično lice. Z velikega števila hiš je plapolala naša slovenska trobojnica. Ob peti uri zjutraj je napravilo godbeno društvo budnico po dolini, že preje pa je imel jezdnj odsek svoje vaje in se pridružil obhodu godbe. Točno ob 6. uri je dal župni načelnik znamenje tekmovalcem k nastopu. Nastopilo je 40 bratov: 6 za višji, 12 za srednji in 22 za nižji oddelek. Kmalu na to se je pričela tekma. Tekmovalci pa so bili iz Cerknice, Idrije, Logatca, Postojne, Spodnje Idrije in Žirov, župni društvi Cerkno in Postojna se tekme niste udeležili. Kot zmagovalci so izšli v višjem oddelku br. Krčnik iz Idrije, v srednjem br. Stenovec iz Žirov in v nižjem br. Kunc iz Logatca. Po tekmi so se takoj pričele izkušnje za popoldanski javni nastop. Že med tekmo in izkušnjo so prihajala župna društva, pa tudi gostje z Vrhnik, Škofje Loke in Kranja ter odposlanci predsedstva S. S. Z., L. S. Z. in S. Z. L. I. Na telovadnici se je članstvo uvrstilo v sprevod in odkorakalo pred »Sokolski dom«. Pred tem je bila napravljena tribuna, na kateri so zavzeli mesta gospa kumica, družice, odposlanci, župni in starosta žirovskega Sokola ter praporščaki s praporji. Pod tribuno pa se je razvrstilo članstvo in občinstvo v lepem številu. Starosta br. Primožič je predvsem pozdravil kumico go. Palečkovo. Ta je razvila prapor po govoru: Slavno občinstvo! Bratje in sestre! Živimo v lepem delu slovenske zemlje — v žirovski dolini. Ljubimo jo z navdušenjem prave in dejanske ljubezni. Hočemo, da prebivajo tod krepi in junaški ljudje. Junaštvo naj spaja pri Slovencih dovršene telesne in duševne vrline. Tej vzvišeni misli je posvečen ta prapor kot zunanje znamenje našega trajnega hrepenenja. Sokol, z neumornim delom pojdi svobodno pot svojih ciljev kot ptica - sokol, ki meri sinje višave z neutrudljivo perutjo! Sovraži temo, boj se odločno za resnico in napredek! Sokolice, oddajmo prapor svojemu društvu. Ponosno in visoko naj plapolata ter vodi naše Žirovce k sokolskim ciljem! Na zdar! Zdoneli so »na zdar - klici« in v pozdrav novemu sokolskemu praporju. Starosta Primožič se je zahvalil gospej kumici in vsemu narodnemu ženstvu za poklonitev prapora in ga s primernim nagovorom izročil bratu praporščaku. Ta je obljubil čuvati zvesto neomadeževan prapor žirovskemu Sokolu. Prapori so se porbitali in na to je br. župni starosta Gangl najprej pozdravil Sokolstvo, združeno v I. S. Z., potem pa brate zastopnike S. S. Z., Ljubljanske sokolske župe, župe Ljubljana I. in Gorenjske sokolske župe, poudarjajoč, da ima ta poslednje imenovana v zvezi z idrijsko sokolsko župo nalogo, na meji obeh žup — v klasični Poljanski dolini — ustanoviti novega Sokola. — Dvojni praznik obhajamo danes: IV. župni zlet in razviti prapora žirovskega Sokola, ki je prvi na vsem slovenskem ozemlju zgradil svoj »Sokolski dom«.

Poleg tega doma, ki stoji na kot glasna priča ljubezni in požrtvovalnosti, ima žirovski Sokol sedaj tudi svoj prapor — drugo vidno znamenje sokolske zavednosti. Toliko dragocenejši je ta prapor, ker ga je svojemu Sokolu darovala vdanost zavednega ženstva. Zahvalna beseda bodi izrečena v priznanje in zahvalo temu ženstvu, ki se ni zbal ne truda, ne stroškov, da je moglo svojemu ljubljemu Sokolu pokloniti ta dar. Žirovski Sokol bo vedel z neumornim, vedno napredujočim, pravi in resničnim sokolskim delom to svetinjo neoskrnjeno čuvati in ohraniti. To bo darovalkam najlepša zahvala, to bo obenem dokaz, da je obdarovanec vreden darila, ki si ga je zaslužil s svojim delom. — Govoreč potem o nalogah Sokolstva, se je brat župni starosta spominjal 50letnega jubileja slovenskega Sokolstva in 500letnice zadnjega ustoličenja koroškega vojvode na Gosposvedskem polju. Slovenski Sokoli so straža in prvoborniki resnice in pravice. Ako bi slovenski Sokoli stražili knežji kamen, bi bila nekdanja naša last še vedno naša! Z močjo telesa in duha hočemo, spoznavajoč svojo zgodovino in proučujoč svojo sedanjost, ustvariti svojemu narodu lepšo bodočnost. V Sokolstvu prerajeni stremimo za duševno lepoto vsakega posameznika in tako za veliko, zavestno in ponosno celoto. Nikomur nismo sužnji in hlapci, ampak hočemo biti enaki med enakimi, in naša skrb bodi, da neodvisni od vsakega, tujim smotrom služilnih vplivov, ne omagamo v tekmovalstvu z drugimi kulturnimi narodi. Vse svoje najboljši moči moramo brez egoizma posvetiti skupni blaginji, zakaj naša naloga in zadoščenje je v tem, da kot sestavni del naroda, krepeč sebe, kujemo svojemu ljudstvu jasnejšo dobo! — Med stotino sokolskih praporov imamo sedaj nov prapor. Ista mu je cena, ista veljava, isto mesto in isti simbol: harmonija barv govori, da smo pripadniki tepanega in zapostavljenega naroda. Hodimo isto pot, ki nam jo kaže sokolski prapor: V boj za stara prava! Starostovemu govoru in med njim je sledilo burno odobravanje in »Na zdar!« - klici. — Nato so tudi odposlanci Zveze in žup pozdravili novi prapor. — Pomembno in lepo slavlje je zaključila himna: Hej Slovani!

Po razviti prapora se je vršil sprevod izpred »Sokolskega doma« v Žiri, odtod na Dobračevo in nazaj do »Sokolskega doma«, kjer je bil razhod. Na čelu sprevoda je bilo gasilno društvo na Dobračevi s praporom, zatem jezdnj župni odsek (17 članov), nato gostje in župna društva s ščandardo I. S. Z. in društveni prapori (9 po številu). Vseh članov Sokolov v kroju je bilo 182, med temi iz idrijske župe 138. Sprevod je bil od narodnega občinstva pozdravljen z metanjem cvetja in »Na zdar!« - klici.

Kmalu po 4. popoldne se je vršila na travniku za »Sokolskim domom« javna telovadba, ki je doprinesla najlepše spričevalo o nepretrganem notranjem sokolskem delu v I. S. Z. Pri prostih vajah je nastopilo 72 bratov in 40 sester, pri orodni telovadbi 16 vrst, telovadcev 12 in telovadk 4, obrtnega naraščaja 18 in šolskega 14. Od gostov je telovadila vrsta škofjeloškega »Sokola« na drugo. Občinstvo je vse vaje spremljevalo z burnim odobravanjem, ki so ga telovadci in telovadke v polni meri zaslužile.

Po telovadbi se je vršila velika narodna veselica na okusno prirejenem veseljem prostoru. Pri tej so se sestre izkazale v veliki pridnosti po različnih paviljonih. Tako je žirovski »Sokol« z dostojno priredbo proslavil razviti svojega prapora. Naj stoji pod tem v boju za svoja vzvišena sokolska načela tako krepek in pogumen, kakor doslej. Zmaga mora biti na njegovi strani. Bratje žirovski Sokoli! Sovražnika se ne bojte, na število ne glejte!

Dnevne vesti.

— Nedeljski shod klerikalcev. Iz včerajšnje brzojavke našega lista je izvedelo občinstvo mično dogodbico, kako je namreč Štefe nalagal dunajsko »Korrespondenz Herzog« glede shoda, ki so ga klerikalci imeli v nedeljo v »Unionu«. Da se zatekajo naši katoliški k židovskim korespondencam, temu se naposled ni čuditi, saj zna vsak ceniti tisto katoličanstvo, ki je zastopa klerikalna stranka. Tudi na tem ni nič, da kuje Štefe klerikalni shod v deveta nebesa in da je iz 800 udeležnikov in udeležnic napravil 4000. Tako sistematično varanje višjih krogov in širše javnosti je pri klerikalcih že od nekdaj v navadi. S tem shodom so klerikalci sebe hoteli pokazati kot največje in edine patrijote, svoje domače politične nasprotnike pa očrtniti. Koliko pa je klerikalni patrijotizem v resnici vreden, to je najbolje pokazal včerajšnji članek v glasilu tiste katoliške inteligence, ki ji je dr. Šusteršič pravi poveljnik. V slovenski jezik se ni bil sploh tak članek in »Prepared«, ki smo ga mi pragnili do smeti, je bil to prava šamara proti temu članu v katoliški »Zori«. Nam ni dovoljeno približiti to dragoceno ilustracijo klerikalnega razuma.

člonarstva, pač pa so ga priobčili najvplivnejši nemški listi in prišel je tudi v inozemske časopise. Kdor prečita ta revolucionarni izbruh katoliške inteligence, se mora nehotе vprašati: Kakšen bistven razloček pa je še med Principovo družbo, ki je umorila prestolonaslednika in med Šusteršičevo družbo, ki objavlja v »Zori« v Principovem duhu pisane članke? Ali si je mogoče misliti ožje duševno sorodstvo, kakor je med Principovim dejanjem in med pisanjem »Zore«? Ne, sorodstvo je očitno! Klerikalci pač vedno kažejo proti Dunaju drugo lice, kakor pa med seboj. A da se taki ljudje upajo nastopati pod plaščem patrijotov in sumničiti druge ljudi, to je vendar od sile. Štefetovo poročilo je toliko nesramnejše, ker namiguje, kakor da se je kdo bal napovedane klerikalne demonstracije. Tako daleč pa Ljubljana še dolgo ne bo prišla. Kaj je policija kot odgovorna čuvarica javnega reda sama ukrenila, to je njena stvar. Lahko pa klerikalcem poveljmo, da je bila Ljubljana pripravljena, zadušiti vsak poskus kake nasilnosti. To so klerikalci tudi hitro spoznali in vsa korajža jim je padla v hlače. Klerikalci se še na shod niso upali; še 800 jih ni prišlo in še ti so se trepetaje sp plazili iz »Uniona«. Le tam blizu frančiškanov je stalo kakih 500 ljudi in klerikalci so kar prebledevali, ko so jih zagledali. Pa tudi drugod je bilo vse dobro prekrbljeno. Seveda se ni nič zgodilo. Še kihnti se noben klerikalec ni upal. Razšli so se tiho in ponižno, klerikalni generali so se zmazali, da ni nihče videl, ne kdaj, ne kam in kmalu potem, ko je bil shod zaključen, je vladala v Ljubljani zopet prava nedeljska tihoča, kakor da ni nikdar nastopil Šusteršič kot razbijalec črepin in nikoli hujskal. Ne, ne, v Ljubljani pa že še lahko vsak dan poženemo klerikalce — da rabimo Krekove besede — v kanale in v pasje ute.

— Govor dr. Šusteršiča na nedeljskem shodu v Unionu je bil tako indijanarski, da bi se ga vsak evropejski politik sramoval. Namen vsega shoda in Šusteršičevega govora je tako prozoren, da o njem ni treba obširneje govoriti. Dr. Šusteršič bi pač rad sebe in svojo stranko na višjih mestih posebno priporočil in se predstavil kot edini nositelj avstrijske in dinastične misli na Slovenskem, med tem, ko po »Zori« oznanja revolucijo. Tendence njegovega govora je bila naperjena proti srbskemu narodu v celoti in proti Srbiji, a že danes je čisto jasno in brezdvomno, da mero-dajni krogi kar nič ne mislijo poslušati svetov dveh takih veličin kakor sta Šusteršič in Povše. Za njima se skriva samo razbojniško glasilo dunajskih krščanskih socijalcev, razvita »Reichspost« in famozna družba, ki se zbira okrog poštenjakov Franka in Horvata. A dve stvari sta v govoru dr. Šusteršiča, ki jih je treba nižje obesiti. Šusteršič je za krivdo nekaterih posameznih oseb zvrnil odgovornost na ves srbski narod. Ko so umorili Italijan Caserio francoskega prezidenta Sadi - Carnota, Italijan Luccheni cesarico Elizabeto, Italijan Bresci kralja Umberta, ni za to nihče delal vsega italijanskega naroda odgovornega, ampak le eno strujo. Sedaj pa, ko so nekateri posamezniki, ki jih je kvečjemu smatrati za zastopnike ene struje, umorili prestolonaslednika, naj bo odgovoren ves srbski narod, tako tisti, ki živi v habsburški monarhiji, kakor tisti, ki živi v kraljevini. O takem kanibal-skem naziranju sploh ni mogoče debatirati, v tem oziru je vsaka beseda odveč. Ko je Oberdank, rojen Tržičan, poskusil umoriti našega cesarja, še tržaških Italijanov, niso delali odgovorne, kaj še celo Italijo, dočim naj bo zdaj kriv ves srbski narod, vsa Srbija. Iz teh obdolžitvev govori samo skrajno sovraštvo klerikalizma proti pravoslavlju. Samo s stališča klerikalizma se da tolmačiti to ostudno psovanje srbskega naroda, ki se je zgodilo na nedeljskem shodu. Izjave klerikalnih govornikov pričajo, da klerikalci nočejo biti več Slovani, da hočejo zatajiti krvno in jezikovno sorodstvo z južnimi brati. Prav je, da so to enkrat povedali. Vedeli smo davno, da so brezdomovinci, družba, ki nima čuta za slovensko in za slovansko stvar, družba, ki prodaja največje koristi svojega naroda za denar in za čast, a zdaj so sami to priznali, dr. Šusteršič še s posebno sovražnostjo do Slovanstva, saj ni bilo v njegovi duši nikoli ne iskricе slovenskega ali slovanskega rodoljublja. Na nedeljskem shodu so se klerikalci s tisto brezdararjenostjo, ki se kaže pri vsaki priliki, sami sebe razkrivali in sami priznali, da nimajo ničesar iskati v slovenski državi in da jih je kakor garjeva bitja segnati iz slovanske družine. Natolcevanja takega patrijota kakor je dr. Šusteršič, nas pačajo hladne. Zavedamo se, da smo sicer grešili proti grešni latinosti Avstrije

in njene dinastije, pa naj kleveta dr. Šusteršič kar hoče. S tem pa, da smo dobri Avstrijci — vemo, da smo iz-gubljeni, če bi Avstrija razpadla — še nismo nehali biti bratje drugih Slovanov in tudi ne bomo nehali to biti. Več se nam ne zdi potrebno govoriti, kajti Šusteršičevo nedeljsko govorjenje je čisto brez pomena.

— Cenzurirani govor. Ob sebi je umevno, da »Laibacher Zeitung« v svojih poročilih vse ublaži. Tudi nedeljski govor dr. Šusteršiča je uradni list do skrajnosti omilil. A glej, tudi »Slovenec« se je zdelo potrebno, da je ta govor strogo cenzuriral in ublažil razne odstavke, nekatere, posebno vehementne, pa izpu-stil. »Slovenec« izhaja pač samo za Dunaj in ve, da bi na Dunaju kaj pisano gledali, če bi natančno izvedeli, kako je dr. Šusteršič govoril.

— »Slovenec« in vsem tistim, ki jih trenotno vijejo strašni krči — v pomirjenje! Kaj pa se je hudega pri-petilo? Dne 9. junija 1914 se je vršilo v Belgradu kulturno slavlje, odkritje spomenika Dositeja Obradovi-ča, kulturnega narodnega probudite-lja. K slavnosti je povabila mestna občina belgrajska mestne občine: Prago, Zagreb, Dubrovnik, Ljubljano in še druge. Ker se je belgrajska mestna občina pred nekaj leti odzva-la vabilu mestne občine ljubljanske in poslala svoje zastopnike k našim kulturnim slavljem, kakor k odkritju Trubarjevega spomenika, k odkritju Prešernovega spomenika, je bilo po našem skromnem mnenju le umestno in zahteva vljudnosti, da gresta tudi na belgrajsko kulturno slavlje ljubljanska občinska svetnika. Vabilu so se ravnatoko odzvali Dubrovnik, Knin in Zagreb, ki so poslali svoje župane in število občinskih svetni-kov k odkritju spomenika v Belgrad; Praga in druga slovanska mesta so pozdravila z daljšo brzojavko slavlje. Takrat se nam seveda še niti sanjalo ni, da se zgode v bližnji bodočnosti obžalovanja vredni dogodki v Sara-jevu. To nam bo menda tudi »Slove-nec« verjel. Ob priliki slavnosti je izpregovoril občinski svetnik gosp. dr. Fran Novak ter se zahvalil za povabilo, čestital mestni občini Bel-grad na njenem razvoju in napreduku, ki ga je opaziti kljub burnim zadnjim časom. Ker je sedaj upati, da nasto-pijo mirni časi, je tudi pričakovati, da se bo Belgrad v še večji meri raz-vijal in je tako tudi lahko mogoče nadejati se, da postane kdaj Belgrad kulturno skupno središče jugoslovan-skih plemen. — Normalno misleč člo-vek bi ne našel v teh besedah, ki jih je narekovala vljudnost in dostojnost gosta, ničesar nesposodobnega, tem manj, ker takrat nismo imeli slutnje o strašnem dogodku dne 28. junija 1914. List »Slovenec« pa je sedaj šele post festum v svoji številki z dne 4. julija 1914 našel v pozdravu nedo-stojnost, trdeč obenem, da je dr. No-vak »kar proglasil« Belgrad že za kulturno središče Jugoslovanov, kar je ponovil tudi gosp. dr. Šusteršič na nedeljskem unionskem shodu, sicer sam ne navaja imena. Stvar je le, da se vidi, kakih sredstev se poslu-žujejo klerikalci. Kje bo kdaj skupno kulturno središče južnih Slovanov, to je, da se izrazimo katoliško, v božjih rokah, kajti danes ga ni člo-veka, ki bi to mogel povedati. Ljub-ljana gotovo ne, četudi ima v bližini škofove zavode, pa naj se zgodi kar-koli. Radi bi pa postali skupno kul-turno središče tako Zagreb, kakor Belgrad, kakor Sarajevo — katero mesto to doseže, to je odvisno od razmer, to je, kakor rečeno, v božjih rokah. Če je kdo gost enega teh mest in se hoče absolutno ogniti vsaki po-litični besedi, če je gost pri kulturni slavnosti — kaj je naravnaje, kakor kompliment na kulturno težnjo dotič-nega mesta. Tak kompliment je bil izrečen tudi pri kulturni slavnosti Dositeja Obradoviča in kdor ga ho-če tragično vzeti, se z njim samo osmeši.

— Zavezniki kranjskih klerikal-cev so jo skupili. Hrvatski sabor je včeraj, dne 6. julija obračunal s kle-vetniki, namreč s klerikalno - fran-ko - furtimaško kliko. Somišljeniki naših Krekov, Šusteršičev, Lampe-tov in Štefetov »čisto hrvatski« Ivi-ca Frank, dr. Horvat in drugi, ki so v zadnji seji hrvatskega sabora zlo-rabili umor prestolonaslednika, da obnove divjo protisrbsko gonjo in stare čase hrvatsko - srbskega so-vraštva, so bili iz hrvatskega sabora ven vrženi. Ti edini zavezniki sloven-skih klerikalcev so bili za dolgo časa iz sabora izključeni. Zgodilo se je to na predlog hrvatskih poslancev, ki so s tem dokumentirali svojo po-polno narodno solidarnost s Srbi na hrvatskem. To je gorostasna zasužni-ca tudi za kranjske klerikalce, po-sebno z ozirom na nedeljski shod v »Unionu«. Tiste Hrvate, ki so v za-grebškem saboru zastopali tisto sta-lišče, kakor dr. dr. Šusteršič v nede-ljo, je večina sabora ven vržila.

Sovražstvo proti Srbom. Kdo se ne spominja časov balkanske vojne! Kar vzplamtelo je po celi naši domovini. Še vsaka slovenska vojna je v slovenskih srcih užgala ogenj zavrednosti. Tako je bilo ob času rusko-turške vojne, ko so vojaki kar no-reli veselja, da je Plevna padla, tako je bilo ob času bosanske okupacije, ki so jo pri nas smatrali za osvobodjenje Srbov in Hrvatov izpod turškega jarma, tako je bilo tudi pri balkanski vojski. Slovenski klerikalci niso bili takrat nič manj vneti, kakor drugi Slovenci in so praktično mnogo bolj delali za jugoslovansko vzajemnost, kakor kdorkoli drugi. Kake članke in kaka poročila je takrat priobčeval »Slovenec«, kako slovensko je pisal pokojni dr. Žitnik in kako se je potegoval za Srbe. Nemci so ta-krat kar tulili na klerikalce, a ti se niso za to zmenili. S svojimi časopisi so klerikalci zanesli misel jugoslovanskega bratstva ravno v tiste slo-je, katerim se prej še sanjalo ni o tem in duhovniki so jo v družinih podkrepili. Povrh so klerikalci še vpeljali tečaje za učenje jugoslovanskih jezikov. Prav žal nam je, da nam prostor ne dopušča, priobčiti najmarkantnejše izjave takratnega klerikalnega časopisa, kajti iz tega bi se šele spoznalo, kako fanatični za jugoslovansko misel so bili takrat ti-isti klerikalci, ki so v nedeljo na shodu v »Unionu« tako grdo in podlo govorili.

Pogreb prestolonaslednika. Umrl prestolonaslednik je imel po-greb III. razreda po cesarskem hiš-nem redu. Tujim vladarjem se je re-ko, naj ostanejo doma, tudi visoka aristokracija je bila izključena. Zaradi tega je bilo mnogo zabavljanja v raznih listih in posebno klerikalno časopisje se je besno zaganjalo v naj-višjega dvornika kneza Montenuova, očitajoč mu, da je priredil pokojne-mu nadvojvodi zato tako skromen pogreb, ker je bil z njim v osebnem nasprotju. Zda pa je sam cesar odli-koval kneza Montenuova z lastno-ročnim pismom, v katerem je rečeno, da je knez Montenuovo vedno delo-val po cesarjevih intencijah in da mu cesar za njegov trud in za njego-ve odredbe povodom prestolonasle-dnikovega pogreba izreka svojo naj-toplejšo zahvalo in svoje popolno priznanje.

Zagoneten dogodek. Sarajev-ski dogodek postaja tem bolj zagoneten, čim več se piše o njem. Kdo je imel interes na tem, da se izvrši atentat na prestolonaslednika? Nem-ski in naši klerikalni listi vpijejo brez premisleka ali pa z zlobno protislo-vansko tendenco: Pravoslavni Srbi! Toda na gornje vprašanje je faktič-no prav težko odgovoriti, ker pokoj-ni Fran Ferdinand svojih načrtov v popolnosti ni razkrival. Nedeljski »Obzor« prinaša z Dunaja članek, v katerem se razlagajo načrti, ki jih je baje imel pokojni nadvojvoda pre-stolonaslednik. V tem članku se za-trjuje, da si je Fran Ferdinand pred-stavljati bodočo Avstrijo po vzorcu Nemčije. V tej novi Avstriji bi bil ce-sar prvi med zaveznimi kralji; če-ški in hrvatski kralj bi bila poleg du-najškega cesarja in pod njim, kakor so nemški kralji in knezi poleg nem-škega cesarja. Hrvatsko kraljestvo bi bilo, tako se zatrjuje, sekundoge-nitura za sina nadvojvode - prestolo-naslednika Frana Ferdinanda in voj-vodkinje Hohenberške. »Obzor« končuje svoj članek z besedami: »Nema sumnje, da se je nadvojvoda za ovu ideja zalagal, a mogučo za nju i umro.« Kaj naj pomenijo te zad-nje besede? Umrl da je za to, ker je hotel preosnovati Avstrijo in ustva-riti neodvisno kraljevino Hrvatsko? Komu tak načrt ne bi šel v račun? Na to vprašanje se človeku vsiljuje cela vrsta odgovorov. Niti eden iz-med teh odgovorov pa bi se ne mo-gel glasiati tako, da bi ti prestolona-slednikovi načrti lahko križali raču-ne sosedne Srbije... L. 1895. je bil cesar v Zagrebu in spremljal ga je takratni ogrski ministrski predsednik baron Banffy. Dijaki so takrat pred Jelacičevim spomenikom sežgali madžarsko zastavo. Sedaj se ve, da je ta zažig naročil baron Banffy. Čez nekaj let se bo morda vsaj približno vedelo, kako so bile razpredene niti sarajevskega atentata.

Gonja proti Jugoslovanom. O gonji proti Jugoslovanom, ki so jo započeli nemški listi zaradi sarajev-skega atentata, razpravlja »Agramer Tagblatt« in zavrača poskus tega ča-sopisa takozvano velikosrbsko pro-pagando spraviti v zvezo s pokretom za hrvatsko - srbsko - slovensko na-rodno edinstvo. »Agramer Tagblatt« piše med drugim: »Velikosrbska propaganda in jugoslovansko nacio-nalistično gibanje sta pojma, ki se protistransko izključujeta. »Obzor« razpravlja o tej temi in poudarja prav umestno, da ideja hrvatsko-srbsko - slovenskega narodnega edinstva ne datira od včeraj, marveč že iz časov naše narodne ilirske re-

nesanse in da so to idejo zastopali vsi naši veličani od Strossmayerja pa do Starčevića. Najboljši sinovi Hrvatske in slovenskega juga v mo-narhiji, najboljši, najbolj patrijotični Hrvati, Srbi in Slovenci so zastopali in še dandanes zastopajo idejo hr-vatsko - srbsko - slovenskega na-rodnega edinstva. Priznavamo, da krepak razvoj te zdrave in velike misli ni pogodu nemško - madžar-skim šovinistom in da bodo le-ti vse storili, da bi to idejo kompromitirali, da bi jo naslikali kot državni in dina-stijski sovražno in da bi jo končno na ta ali oni način uničili. Takisto pa tu-di vemo, da je ni sile na svetu, ki bi mogla uničiti to veliko, to lepo, to državo vzdržujočo idejo. To idejo lahko obrekujejo, lahko jo slikajo kot veleizdajalsko, nikdar pa ne bodo dosegli, da bi človek z normalnimi možgani in z normalnimi čustvi v resnici verjel tem obrekovanjem. In če se kdo dela, kakor da bi verjel natolcevanjem, ako meče v en lonec idejo hrvatsko - srbsko - slovenskega narodnega edinstva, je to hinav-ščina, npravnstveno prav tako manj-vredna, kakor so nameni, ki jih ho-čejo s hinavščino doseči nemško-madžarski šovinisti. Zakaj nacionalizem je zavedajoča se narodnost, je negacija, odločna odklonitev vsake-ga tujega narodnega imena. Hrvat-ski, srbski ali slovenski nacionalist ostane Hrvat, Srb ali Slovenec, ne vsiljuje svojega imena, a si ga tudi ne dá odvzeti. In narodno edinstvo, za katerim stremi, je združitev Hr-vatov, Slovencev in Srbov v okviru monarhije, prav tako, kakor je to baje mislil v Sarajevu umorjeni na-dvojvoda - prestolonaslednik, čegar smrt se sedaj na tako nekvalificiran način izrablja proti hrvatsko - srbsko - slovenskemu narodnemu edin-stvu. In sedaj vprašamo: Kaj ima ta ideja, ki bi bila, ako bi se uresničila, samo koristila dinastiji in monarhiji in ki jo je baje hotel izvesti umorjeni nadvojvoda prestolonaslednik, kaj ima ta misel opraviti z velikosrbsko propagando? Velikosrbska propa-ganda je negacija te ideje, je posrbl-jenje Hrvatov in Slovencev, ona to-rej hoče prav nasprotno od tega, za čemer teže jugoslovanski naciona-listi...

Vzvišen zgled verske tole-rance. V Kotoru pastiruje škof Uccel-lini, eden izmed redkih naših katoli-ških škofov, ki se ravna po zgledu velikega Strossmayerja. Škof Uccel-lini je navdušen zagovornik jugoslo-vanskega bratstva in ko je prevedel Dantejevo »Divino komedijo« na hr-vatski jezik, je to svoje delo posvetil »edinstvu enokrvnih bratov Srbov in Hrvatov.« Razume se samo ob se-bi, da tega škofa kot pravega aposto-la krščanske in bratske ljubezni vi-soko spoštujejo vsi brez razlike vere in narodnosti. To se je pokazalo zla-sti te dni, ko je škof Uccellini bil na kanonični vizitaciji v Budvi. Vse me-sto se je odelo v praznično obleko, v vsake hiše in kočice so pozdravljale narodne zastave priljubljenega cer-kenega kneza. Občinski odbor z žu-panom na čelu, katoliški in pravo-slavni duhovniki so sprejeli škofa. Katoliškega škofa so sprejeli in srč-no pozdravili trije pravoslavni sve-čeniki, nasproti pa mu je prišla tudi vsa pravoslavna šolska mladina. Otročki so škofa obkolili in se kar skušali, kdo bi mu prvi roko polju-bil. In škof je delil med pravoslavne otroke svete podobice in jih blago-slavljal... A pri nas? Pri nas pro-klanja škof Anton Bonaventura kato-liške vernike samo za to, ker se ne-čejo pokoriti njegovi politični ko-mandi!

Nemška sodba o klerikalni manifestaciji. »Marburger Zeitung« piše o nedeljski klerikalni manifesta-ciji: »Zares, s vsemi »žavbami« so namazani gospodje slovensko - kle-rikalni voditelji, z vsemi »žavbami«, samo ne z nobeno dobro... Danes nečejo več biti tisti, ki so bili včeraj in iz politično - kupčijskih razlogov kar tekmujejo z zlaganimi črno-žolto - patrijotičnimi manifestacijami in izjavami. V umetnosti hlinjenja da-leko nadkrijujejo vsa živeča bitja na svetu!« — Dokaj pravilna je ta sodba!

Gospod Povše, s katerim si-cer v klerikalni stranki prav po pas-je delajo, postaja menda nekoliko otročji. Tako je na nedeljskem shodu bahato pripovedoval, kako so se na-prednjaki bali tega shoda... Uboga reva! Kaj še niste dosti smešni, gos-pod Povše? Tako družbo, kakor je bila v nedeljo zbrana v »Unionu«, je lahko napoditi z mokro unjo in med prvimi, ki bi bežali, bi bil gosp. Fran Povše.

Kupčija v cerkvi. V katekiz-mu smo se učili, da je Izvičar z bi-čem prepolil kramarje iz jeruzalemskega templja. Šentjakovski župnik je menda popolnoma pozabil na kateki-zem, kajti otvoril je v cerkvi pod ko-rom pravo štacuno. Za sedaj podo-ja

samo frančiškansko glasilo in tisto »Resnico«, ki so jo celo slovenski du-hovniki odklonili. Morda še doživimo, da bodo v šentjakovski cerkvi pod korom prodajali še klobase. Med tem pa, ko je v cerkvi dovoljeno pro-dajati časopise, pa pred cerkvijo še češčenj ni dovoljeno prodajati. Tako je v nedeljo neki redar odstranil iz-pred cerkve žensko, ki je prodajala češnje, v cerkvi pod korom pa so svobodno prodajali tiskani strup.

Požar. Včeraj okoli 3/8. zve-čer sta naznanila dva strela na ljub-ljanskem gradu ogenj v okolišju Ljubljane. Na do sedaj še neznan na-čin se je vžgala parna žaga »Kranj-ske stavbinske družbe« pri tobačni tovarni ob progi južne železnice. Predno so še dospeli požarne bram-be iz Ljubljane in tobačne tovarne, je bilo celo poslopje, ki je bilo zgra-jeno iz lesa, v ognju. Ogenj je uničil celo poslopje s stroji vred. Ko so do-spele požarne brambe, so se omejile na rešitev bližnjih lesenih poslopij, ki so se že tudi vnela. Na pogori-šču se je zbrala na tisoče broječa množica in je imela policija in pokli-cano vojaštvo mnogo dela. Škoda znaša kakih 20.000 K in je krita z za-varovalnico.

Nezgoda. Včeraj popoldne se je ponesrečil v »Asylum angelorum« v Spodnji Šiški kurat R. Zajec, sin biv-šega gerenta v Spodnji Šiški. Padel je z gugalnice ter se pobil na glavi in na roki. Vendar pa ni bil padec tako hud, da bi si pretresel možgane.

Razne nezgode. Janeza Škofa, 51 let starega hlapca v pivovarni »Union« v Spod. Šiški udaril je na ce-sti pred kavarno »Europa« s kopitom konj na desno nogo in ga nevarno poškodoval. — Ko je Jožef Dimnik, te-sarski pomočnik na Studencu pri Dev. M. v Polju skladal smrekove hlude, se je voz zvrnil, ter mu padel hlood na desno nogo in mu jo zlomil. — Marjano Keržič, kajžarja ženo v lški vasi je sunila v sosedovem hlevu krava z rogom v trebuh, ter jo opas-no poškodovala. — Nikolaj Čiani, be-tonski delavec, zaposlen pri tukajšnji kanalizaciji, si je po nesreči s sekiro odsekale palec leve roke. — Težko okvaro je zadobila Marija Loboda, bajtarjeva žena, ki je padla pod voz in se na desni rami poškodovala. — Potokar Jožefa, 18 mesecev stara hči delavca v Vel. Češnjah se je doma po trebuhu in prsih polila z vročim mlekom. — V Višnji gori je presekala 7 let staremu Leopoldu Perušku 9 let stara sestra z nožem roko. — Kristi-na Ugovšek, 16 let stara posestniko-va hči pri Sv. Frančišku je padla pri obiranju češčenj iz drevesa, ter zado-bila pri padcu težke poškodbe.

Vlak povozil kobilu. Danes po-noči je povozil gorenski osebni vlak na progi med Ljubljano in Vižmar-jem po domače Kmetovčovo kobilu, vredno 900 K. Kobila je, kakor se do-mneva, iz hleva ušla in zašla na progo, kjer jo je vlak povozil. V hlevu je zapustila mlado 3 do 4 mese-ce staro žrebe.

Nožica z zlato kačo, sijajna veseloigra v treh dejanjih, ki se predvaja od danes naprej v kine-matografu »Ideal« je od kraja do konca polna dovtipa in fine pikan-terije in povzroča velik smeh. Kaže nam pa tudi krasne naravne posnet-ke in zimske slike s tako plastiko, katero se le redkokdaj vidi. — Po-leg tega je na sporedu še senzaci-jonalna družabna drama v dveh de-lih »Za čast in ljubezen«. V sredo ob pol 9. predstava z vojaško godbo.

Hippodrom Kabath je, kakor je bilo naznanjeno v inseratih, že na-stanil v lastnem velikem šotoru v Lattermannovem drevoredu v Ljub-ljani ter nudi gledalcem kakor jahal-cem zelo obilo zabave in smeha. Podjetje ostane tu samo kratek čas ter se obisk toplo priporoča.

Sreča. Nekaj uslužbenec pri tvr-dki Götzl na Glavnem trgu je zadel na srečko 276.660 drž. loterije 30.000 kron.

Dijak izginil. V soboto po izdaji spričeval je izginil V. S. s stanovanja ter se od sedaj ni vrnil. Tudi domov k staršem še ni prišel. Dijak naj se takoj oglasi, ker so starši v velikih skrbih.

V past je zašel. Franc Pernjak, rojen l. 1885. v Podgojcu na Hrvat-skem, je bil l. 1911. uslužben pri elek-trarni na Reki. Tam je poneveril 277 kron 40 vin. ter pobegnil v Benetke, od tam v Nemčijo, kjer je ostal doli časa. Včeraj je prišel brez vseh sred-tev v Ljubljano in je hotel, da ga pošljejo po odgonu v domovino. Ker se pa reška policija še vedno zanj za-nima, so ga aretirali ter izročili so-dišču.

S cesta. Ko se je v soboto po Trnovskem pristanu peljala neka kolesarica, je zadel na podria dve pasantiji in eno poškodovala na ro-ki, drugo pa na nogi. Kolesarica je tudi sama padla in si precej poško-dovala hoda.

Nesreča. Ko je Grassijev skladi-šar Ivan Poženel pomagal skladati tramove, mu je eden padel na levo stopalo in ga znatno poškodoval.

Mlad nepoštenjakovič. Branje-vec na Dunajski cesti Jakob Turk je poslal nekega mladega dečka po sla-ščiše ter mu izročil zanje 8 K. Po-štenjak se pa z denarjem ni več vrnil, ampak si ga pridržal zase.

Tatvina. Minuli teden je bilo na Tržaški cesti št. 15 branjevki Mariji Jakulinovč iz zaklenjene omare ukradenega 40 K denarja. Tat je ne-znan.

Izgubljene stvari v času od 1. do 5. julija 1914, naznanjene pri po-licijskem ravnatelstvu: niklasta ura s srebrno športno verižico, bankovec za 10 K, denarnica z 12 do 13 K, sre-brna verižica z obeskom, denarnica s približno 12 K in srečka državne loterije, zavitek platna z roč. delom, bankovec za 50 K, telovnik iz mo-drega blaga, bankovec za 20 K, ban-kovec za 10 K, denarnica s 120 K v bankovcih, denarnica s 5 K 04 v. — **Najdene stvari v času od 1. do 5. ju-lija 1914,** ki se dobe pri policijskem ravnatelstvu: denarnica s 6 v in več loterijskimi listki, drobšč brez denar-nice 2 K 84 v, rujava svilna torbica z denarnico s 10 v, srebrna športna verižica z obeskom, 1/4 raztrganega bankovca za 10 K, ovrtnik iz ko-rald, slamnik za otroke, zavitek s platnom in ročnim delom, zavitek s slamnikom in rujavim suknjičem, pasji ovrtnik z znakom št. 375/1914.

Slike pogreba nadvojvode Franca Ferdinanda in vojvodinje Hohenberške prinese prihodnja šte-vilka »Slov. Ilustr. Tednika«. Več v inseratu.

Šolska poročila.

VII. izvestje cesarja Franca Jo-žefa I. mestnega deklškega liceja v Ljubljani za šolsko leto 1913/14. Za uvod je napisal dr. Rudolf Molè: O ženskih poklicih. Na zavodu je poučevalo obvezne predmete 21 učnih moči, za neobvezne predmete je bilo 5 učnih moči. V trgovskem te-čaju je poučevalo 5 učnih moči. Kon-cem šolskega leta je bilo 314 rednih gojenk in 15 izrednih. Slovenk je bi-lo 324, 1 je bila Hrvatica, 4 pa Čehi-nje. Koncem leta je bilo za višji raz-red odlično sposobnih 69, spo-sobnih 222, vobče sposobnih 5, nesposobnih 7, ponavljalna izkuš-nja se je dovolila 9 gojenkam, brez razredbe sta 2. »Mladika« vzdržuje internat in petrazredno deklško šolo. V internatu je bilo šest nadzoroval-nih dam, poučevalo pa je sedem učiteljskih moči.

Izvestje c. kr. II. državne gimna-zije v Ljubljani o šol. letu 1913/14. Uvodoma sta spisa: Katalog učitel-ske knjižnice (nadaljevanje). Sesta-vil prof. Ivan Maseli. — Ob stoletnici bitke pri Lipskem. Predaval ravnatel-j Anton Štritof. Na zavodu je po-učevalo obvezne predmete 28 učnih moči, neobvezne predmete pa 7 uč-nih moči. Koncem šol. leta 1913/14 je bilo 390 učencev. Po materinščini je bilo 381 Slovencev, 5 Hrvatov in 4 Čehi. Vsi so bili katoličani. Za vstop v višji razred je bilo z odliko spo-sobnih 33, z dobrim uspehom sposobnih 213, vobče sposobnih 36, nesposobnih 82, ponavljalna izkušnja se je dovo-lila 25, neklasificiran je ostal 1. Od 23 abiturientov, ki so bili lani aprobi-ra-ni, se jih je posvetilo: bogoslovju 4, modroslovju 1, medicini 4, eksportni akademiji 1, pravoznanstvu 3, agro-nomiji 2, moderni filologiji 1, tehniki 4, uradništvu 2, živinozdravništvu 1.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1914. Seja zveznega predsedstva se vrši danes, dne 7. ju-nija ob 8. zvečer v zvezni sobi v »Na-rodnem domu«.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1914. Finančna seja se vrši jutri, v sredo, dne 8. julija ob 6. zvečer v zvezni sobi v »Narodnem domu«.

Sokola I. letna prireditve se vrši definitivno drugo nedeljo, dne 19. julija v polnem obsegu. Vsi odse-ki nadaljujejo svoja pripravljala dela.

Odborova seja »Zveze dra-matičnih društev« se vrši v sredo, 8. t. m. ob 7. zvečer v posebni sobi Narodne kavarne. Og. odbornike prosimo, da se je zanesljivo udeleže!

Predsedstvo »Zveze dramatičnih društev«. Zveza dramatičnih društev se obrača tem potom — da si prihrani nepotrebne stroške in trud — vnovič do vseh narodnih, dramatik goječih društev, ki so prijavila svoj pristop k Zvezi in tudi do drugih, katerim so se razposilale priglasnice in nabiral-ne pole za abonente Zvezine »Tali-je«, da jih nemudoma pošljejo taini-štvu »Zveze dramatičnih društev«. Ze priglasila društva pa se napro-

žajo, da takoj vpošljejo, katera tega še niso storila, določeni letni prispe-vek (članarino), poleg tega pa se-znam iger in garderob, ako se hoče omogočiti Zvezi redno poslovanje, predvsem pa izdajanje »Tali-je«. Slo-venska, dramatik goječa društva! Pristopite k Zvezi, nabirajte nove člane in abonente za Zvezino »Tali-jo«, koje I. zvezek izide v doglednem času.

Akademsko društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju naznanja, da promovira njegov starejšina tov. Fr. Zavrnik, okrajni deželni živino-zdravnik na Vranskem, v soboto, dne 11. julija ob 12. opoldne v slav-nostni dvorani živinozdravniške vi-soke šole na Dunaju doktorjem ži-vinozdravništva. — Čestitamo!

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nevarni aretovanec. Janez Hri-bar iz Rudnika, delavec v Ljubljani, je dne 18. junija t. l. razgrajal po Se-lenburgovi ulici ter občinstvo nadle-goval. Ker vzlic opominu stražnika ni miroval, je bil aretirani. Obdolže-nec je pa kratkomo, ko ga je prijel stražnik, sunil tega z nožem, katere-ga je moral že popreje v rokah imeti, v trebuh, ga k sreči le malo ranil. Hri-bar sam priznava, da je to radi tega storil, da bi zabranil aretacijo. Za ka-zen mu je prisodilo sodišče eno leto težke ječe.

Izdati ga ni maral. Ladislav Bre-celnika, krojaškega vajenca v Ljub-ljani, je težko poškodoval Janez Kre-gar, katerega je dražil s priimkom »Bumba«. Ko je bil pa zasiljan pred preiskovalnim sodnikom za pričo, je obakrat izpovedal, da storilca ni poznal, kar pa ni bilo res. Obdolženec pravi, da je zato storilca zamolčal, ker je mislil, da bo vse tiho ostalo. Obsojen je bil na en mesec ječe.

Kegelj mu v glavo vrge. V Dol-ničarjevi gostilni v Šmartnem je sit-naril precej pijani Janez Anžur. France Presetnik, delavec v Šmart-nem, se je trudil spraviti ga iz gostil-ne. Pri tem se je pa Štefan Anžur za-vzel za svojega brata Janeza. To je pa Presetnika tako ujezilo, da je zagnal z veliko silo steklenico v hr-bet Štefana, da se je razletela; nato mu pa vrge še kegelj v glavo, kar je imelo za posledico pretres možganov in hude zmečkanine. Zato se bo de-pokoril 3 mesece v težki ječi.

Razne stvari.

Nemški list prepovedan v Rusiji. »Frankfurter Zeitung« poroča da je nemški list »Kölnische Volkszeitung«, glasilo centra prepovedan za celo Rusijo.

Robdinska tragedija. Iz Bu-dimpešte poročajo: V Veliki Kikindi je zdravnik dr. Leon Markus s kloro-formom zastrupil svojo soprogo in sebe. Vzrok činu je bil ta, da je dr. Markus izgubil vse svoje premoženje zaradi poloma lugoške obrtne banke.

Zaradi zavarovalnine. Iz Tou-louse poročajo: V nekem kraju v de-partmaju Gers so aretirali 35 letnega lekarnarja Saint Martina, ker je na sumu, da je z arzenikom zastrupil svojo 90 letno mater, svojo prvo in drugo ženo in pa svoje otroke. Na ta način je hotel dobiti zavarovalnico.

50.000 dolarjev za žlico možgan. Iz Novega Jorka poročajo: Šofer Irving Ramsay toži Emanuela I. Weita za odškodnino 50 tisoč dolarjev. Ramsay se je ponesrečil, ko je bil pri Weitu uslužben. V bolnici so ga ope-rirali. Predno so mu zažili glavo, so mu vzeli nekoliko možgan, ki jih ceni na 50.000 dolarjev.

Zrakoplovna nesreča. Iz Jo-hannistala poročajo: Včeraj zjutraj se je dvignil poročnik Esler v zrak. V višini 600 metrov se je aeroplan vnel. Navzlic temu se je pa poročniku po-srečilo, da se je srečno spustil na tla z gorečim aeroplanom. Kakor hitro pa je stopil iz aeroplana, je motor eksplo-diral ter popolnoma razrušil aparat.

Napad na francoskega vojne-ga ministra. Iz Pariza poročajo: V Boulogne sur Sevie je predvčerajšnjim neki neznanec vrge kamen v avto-mobil vojnega ministra Messimyja ter razbil šipo. V avtomobilu pa ni sedel vojni minister, marveč njegova soproga, ki je bila poškodovana. O napadalcu nimajo sledu.

Hvaležen obtoženec. V nekem nemškem mestu je sodišče oprostil nekega obtoženca tatvine, ker je delal zelo dober vtisk. Obtoženec se je nato genljivo zahvalil ter končal svojo zahvalo z besedami: »To naj bo zad-njič, da sem ukradel«. V splošnem hrupu sta to priznanje slišala samo branitelj in državni pravdnik, ki sta se drug drugemu nasmehnili.

Vojaka ustrelila tovariša. Iz Inomosta poročajo: Blizu Tridenta so našli truplo cesarskega lovca s prestre-ljeno glavo. Vojak je pripadal vojaški patrulji, ki naj bi šla v utrdbo Ren-

cogno. Preiskava je dognala, da sta vojaka napadla dva njegova tovariša ter ga od zadaj ustrelila. Morilca sta poskušala dobiti civilno obleko ter pobegniti čez mejo. Predno pa sta to izvršila, so ju prijeli.

* Čudna bolezen. Iz Evreuxa na Francoskem poročajo: V mali vasi Gange živi neki oče s svojimi tremi sinovi v starosti 18, 20 in 28 let. Najmlajši od teh je dobil pred par dnevi pismo, v katerem se mu grozi s smrtjo. Iz strahu je zblaznel in od tega časa tuli kakor žival. Tudi oče in oba ostala sinova so zblazneli. Zdravniki dozda niso mogli olajšati bolezni.

* Ameriške novice. V Gross Kan., je umrl Josp Kmet, doma nekje od Mirne na Dolenjskem. — V premoškopu v Red Eagle, Ala., se je utrjala skala in pobila rojaka Josipa Lampica. — 19. junija je umrl v Ralpltonu, Pa., Ivan Ribič. Vsulo se je kamenje nanj in je bil takoj mrtev. Doma je bil iz vasi Senovo pri Rajhenburgu. — Zadržana čeških farmarjev je kupila v državi Louisiana velikansko posestvo in zgradi tam mesto z imenom Libuša.

* Cesarski namestnik in zvonovi. Iz Saarburga poročajo: Ces. namestnik dr. pl. Dallwitz je v soboto obiskal okrožje Saarburg. V Harzweilerju ni ukazal župnik zvoniti, ko se je pripeljal namestnik. Župan je nato vprašal okrožno ravnateljstvo, ki je potrdilo, da se mora po obstoječih predpisih zvoniti. Ker župnik še vedno ni dal zvoniti, je nastopilo orožništvo. Pozvali so župnika, naj izroči ključ od cerkve, kar je župnik radevolje storil. Nato so zvonili.

* Francoske zastave v Nemčiji prepovedane. Iz Strasburga poročajo: Uradna korespondenca vladnih organov objavlja sledečo izjavo: V zadnjem času se je opazalo, da izletniki posebno pri izletih čez mejo na očividni način nosijo rdečo - belomodre barve. Treba je torej opozoriti, da je javno izstavljanje teh barv kaznivo dejanje, ki se kaznuje z ječo in znatnimi globami. — Pri nas pa smejo Nemci nositi in obešati pruske zastave!

* Poskušani umor na Dunaju. Z Dunaja poročajo: V 13. okraju je poskušal včeraj zjutraj ob petih delavcih Janez Glatzmeier izvršiti umor. Potikal je na prodajalnicu trgovke Elizabete Schmidt. Trgovka je odprla in Glatzmeier se je vrgel na njo, jo večkrat udaril po obrazu ter ji končno vtaknil revolver v usta. V tem hipu se je žena onesvestila ter padla na tla. Pasanti so prihiteli na pomoč, na kar je napadalec zbežal ter enkrat ustrelil. Na nekega policista je štirikrat streljal, ne da bi ga zadel. Tudi policist je nato ustrelil. Po dolgem času so napadalec zvezali. Izjavil je, da se je hotel maščevati nad Elizabeto Schmidt, ker ga je ta naznanila zaradi tatvine kolesa.

* Šestnadstropna hiša se podrla. Včeraj smo poročali, da se je v Novem Jorku podrla šestnadstropna hiša. K tej nesreči še poročajo: Anarhist Artur Caron je v šestem nadstropju neke hiše na 103. cesti, Livingstonstreet, fabriciral bombo, ki je naenkrat eksplodirala. Caron in dve ženski so bili na kosce raztrgani. Zgornja tri nadstropja so se razrušila. Mnogo stanovalec, pa tudi pasantov na cesti je bilo usmrčenih, mnogo pa ranjenih. Policija pravi, da je okoli 50 oseb mrtvih. Po eksploziji je nastala med stanovalcem grozna panika. Caron je bil voditelj v takozvanem Tarry-Town-boju, v katerem so grozili Rockefellerju s smrtjo. V ponedeljek naj bi se vršila razprava proti Caronu. Brezdvomno je nameraval Caron izvršiti atentat. Anarhist Mike Murphy, ki je po eksploziji pobegnil, je bil aretiran.

* Defraudant med rešenimi parka „Empress of Ireland“. Iz Crnovice poročajo: Meseca januarja je v Peczenizynu poneveril načelnik železniške postaje Emil Krasnianski 32.000 kron ter pobegnil v Ameriko njegova žena Ana in njegova sestra, ki sta vedeli za defraudacijo, sta tudi zapustili Peczenizyn, nista pa odpotovali v Ameriko, marveč sta bili v različnih mestih v Galiciji. Defraudacije so naslednjega dne zasledili, vendar pa niso mogli eruirati Krasnianskim in njegovih sorodnikov. Okrožno sodišče v Kolemiji je izdalo za Emilom Krasnianskim tiralo. Crnoviška policija, ki je bila obveščena o defraudaciji, je izvedela, da se je Ana Krasnianska preselila iz Galicije v Crnovico, kjer se je naselila pri neki svoji prijateljici. Krasniansko so aretirali. Priznala je, da je vedela o defraudaciji. Njen mož se je vrnil iz Amerike ter stanuje pod napačnim imenom v Budimpešti. Povedala je hotel, v katerem se je naselil. Emila Krasnianskega so nato v Budimpešti aretirali. Priznal je vse. Ker ni mogel v Ameriki dobiti dela, se je vrnil v Evropo. Bil je na ladiji „Empress of Ireland“, ko se je dogodila velika katastrofa. Posrečilo se mu je skočiti v rešilni čoln ter se rešiti. V prevelikem strahu pa je pozabil vzeti denar s seboj. Izgubil je vseh 23.000 K, ki jih je defraudiral. Oddali so ga sodišču v Kolomci. Njegovo sestro so aretirali v Przemyslu.

* Iz ruskega samostana. Življenje v ruskih samostanih je bilo prej zavito v skrivnostno temo, seveda le do časa, dokler železnice niso zvezale najoddaljenejše kraje in dokler niso častniki svojega nosa vtaknili v tajnosti ruskih samostanov z njihovimi čudežnimi ikonami, lesenimi svetniki in drugimi rekvizitami praznovanja. V teh samostanih se gode stvari, ki bi bile vredne Bocacciovega peresa. Tako delikatno dogodbico prinašajo nekateri listi. Odigrala se je v Tversko - Aleksejevskem samostanu in junakinje te historije so bile ondote nune. Te so živele tako, da je škof, njihov predstojnik, predlagal svetemu sinodu, naj izpremeni samostan veselih nun v moški samostan, kajti škof je moral dan za dnevom slišati same pritožbe o teh nunah, ki so se pa vedno opravičevale, češ, da so vsega krivi zli moški, s katerimi morajo občeavati, navzlic temu, da so se odrekale celemu svetu. Duhovnika Jefrosina, ki naj bi bral mašo v samostanu, so sprejele pobožne nune s sneženimi kepami ter mu grozile, da ga vržejo skozi okno. Končno so ga nagnale ter ga obtožile pri škofu raznih nelepih stvari. Toda Jefrosin se je tako dobro zagovarjal, da ga je poslal škof nazaj v samostan v spremstvu policije, ki naj bi privedla trdoglave Kristusove neveste k pameti. Kmalu nato je škof odstavil prednico Mariana zaradi njenega »nesamostanskega življenja« ter postavil na njeno mesto sestro Jeronimo. Toda nune so novi prednici odpovedale poslušnost ter začele delovati z vsemi sredstvi na to, da bi bila sestra Mariana zopet imenovana za prednico. Mariana se je medtem preselila v Moskvo, kjer je stanovala pri »stričku Makarovskem«, ki je bil dobrotnik nun in ki jih je prej čestokrat obiskoval ter jim nosil razne sladkarije in vino. — Mariana je pošiljala iz Moskve uradom in guvernerju pisma, v katerih je slikala »karijero« svoje konkurentinje Jeronime, ki tudi ne živi preveč sveto. Popa Jefrosina pa so nune medtem v drugi preplete ter ga polile z »nunsko vodo«. Policija je morala zopet posredovati, toda guverner se je sedaj postavil na stran nun ter se sprl s škofom. Ubogi škof si ni mogel zdaj drugače pomagati, nego da je prošil sveti sinod, naj razpusti ta brlag razuzdanih nun ter napravi moški samostan.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar.

Išl. 7. julija. Cesar dospe danes ob pol 2. popoldne s posebnim dvornim vlakom, z istim spremstvom, kakor dne 27. junija, semkaj. Prihod cesarja se bo tokrat vršil brez oficijalnega sprejema.

Dunaj. 7. julija. Cesar je danes dopoldne z običajnim spremstvom odpotoval v Išl. Oficijalnega sprejema tam ne bo.

Skupni ministrski svet.

Dunaj. 7. julija. Danes ob 11. dopoldne se je vršil skupni ministrski svet, ki se je predvsem bavil z odredbami, potrebnimi na podlagi situacije v Bosni.

Dunaj. 7. julija. Danes ob pol 12. dopoldne se je vršil skupni ministrski svet, katerega so se udeležili skupni finančni minister Bilinski, vojni minister Krobatin in ministrska predsednica grofa Stürgkh in Tisza. Neposredno pred ministrskim svetom se je vršila konferenca ministrov s šefom generalnega štaba Conradom pl. Hötendorffom in admiralom Hausom. (Neverjetno, ker se je admiral Haus že odpeljal.) Politični krogi zatrjujejo, da je bil program ministrskega sveta trojen; najprej se je razpravljalo o državnoopravni situaciji vsled smrti prestolonaslednika in o potrebi ureditve stare inštančne poti, ki bi morala odpasti vsled tega, ker je odpadla prestolonaslednikova pisarna in ker je imel prestolonaslednik v gotovih političnih agendah prvo besedo. Skupni ministrski svet se je nato bavil s situacijo v Bosni. Prebralo se je poročilo o položaju v anektiranih deželah. Zlasti se je bavil skupni ministrski svet z vprašanjem glede potrebe, vzdržati ali odpovedati preki sod, nadalje z vprašanjem o personalnih izpremenbah, glede katerih pa ni padla odločitev. Po poročilih iz madžarskih političnih krogov, se je skupna ministrska konferenca bavila tudi z rezultatom sarajevskih preiskav, ki so bile že popolnoma zaključene. Akli so bili predloženi konferenci in ministri so imeli priložnost, konstatirati, ali bodo potrebni diplomatski koraki Avstrije ali ne. Zatrjuje se, da vladni zaupnik političnih krogov bo enkrat ni pričakovati. Dokaz na to je tudi dejstvo, da se je cesar odpeljal danes v Išl. V četrtek bo ministrski predsednik Stürgkh general avstrijskemu

ministrskemu svetu o sklepih današnje skupne ministrske konference.

Nova inšpektorja armade in mornarice.

Dunaj. 7. julija. Za vrhovnega inšpektorja celokupne armade bo imenovan nadvojvoda Fridrik, za inšpektorja vojne mornarice pa admiral Anton Hans. Preje ste bili oboje ti dostojanstvi združeni v osebi prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Oredbe za Češko.

Dunaj. 7. julija. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje naredbe, ki naj se izvrše na podlagi priporočil deželne upravne komisije. Tako obsega cesarski patent določbo, da se dovoli več bolnišnicam na Češkem pravica javnosti. Mestu Libercu se dovoli pobiranje doklad na pijače. Tretja točka določa davčno prostost za nove gradbe v Kraljevem gradu. Četrti člen se bavi z iztrebljenjem škodljivih glodalcev.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta. 7. julija. Ogrska poslanska zbornica je imela včeraj popoldne formalno sejo. Noranji minister Sandor je predložil zakonski načrt glede razporedbe glasovalnih okrajev na podlagi novega volilnega zakona.

Budimpešta. 7. julija. V današnji seji so bile vložene sledeče interpelacije: Grof Apponyi je interpeliral zaradi neprijetnega groba, grof Andrássy zaradi sarajevskega atentata in zunanje političnega položaja, Stefan Rakovsky zaradi atentata, Lovasz zaradi napačnega informiranja inozemskega časopisa. Grof Tisza bo odgovoril v četrtek ter takrat naznanil tudi rezultat današnje skupne ministrske konference.

Hrvatska.

Zagreb. 7. julija. Socijalno - demokratska stranka je skicala za nedeljo dopoldne shod z dnevnim redom: Delavstvo in politični položaj na Hrvatskem, vendar pa se je domnevalo, da se bo na shodu protestiralo proti postopanju Frankove stranke in proti policiji. Zato je glasilo frankovcev naznanjalo protidemonstracijo, tako, da se je bilo bati resnih nemirov. Policija je zato prepovala socijalno - demokratski shod. Tudi demonstracije frankovcev so odpadle.

Bosanski sabor.

Sarajevo. 7. julija. Bosanski sabor bo te dni zaključčen.

Italijanska zbornica.

Rim. 7. julija. Italijanska zbornica je včeraj pred odgoditvijo končala razpravo o zakonski predlogi glede zboljšanja gmočnega položaja železniških uslužbencev.

Rusija.

Dunaj. 7. julija. »Reichspost« poroča, da k orožnim vajam poklicani ruski rezervisti ne bodo odpušteni domov, marveč jih bodo pridržali do 1. oktobra. S tem bi bilo stanje ruske armade na zahodu pomnoženo za 650.000 mož.

Zarota proti ruskemu carju.

Pariz. 7. julija. Nekateri listi poročajo, da je francoska policija izsledila anarhistični komplot proti ruskemu carju. Atentat naj bi se bil izvršil ob priliki poseta ruskega carja na Francoskem.

General Stössel.

Berolin. 7. julija. Iz Petrograda poročajo, da je zadelo branitelja Port Arturja, generala Stössla kap. General ne more govoriti.

PO ATENTATU V SARAJEVU.

Atentatorji.

Sarajevo. 7. julija. Vsi hrvatski in muzlimanski odvjetniki in koncipijenti so se zedinili, da ne prevzamejo zagovornišva atentatorjev, tudi če bi bili ex offo za to postavljeni.

Budimpešta. 7. julija. »Az Est« poroča: V soboto je dobil policijski šef v Zemunu iz Sarajeva brzojavno obvestilo, da hoče atentator Popović pobegniti v Belgrad. V nedeljo dopoldne je dospel Popović z osebnim vlakom iz Zagreba v Zemun, kjer so ga aretirali. Popoldne so ga zaslišali. Izpovedal je, da je 18 let star in dijak v 7. gimnazijskem razredu. Priznal je tudi, da je njegov potni list ponarejen. Bil je tudi na dan atentata v slaščičarni Flejnci, kjer je dobil bombo, revolver in ciankali. Postavil se je tudi na svoje mesto. Ko pa je izvedel, da se je Čabrinoviću atentat posrečil, mu je upadel pogum in je vrgel vse stran.

Budimpešta. 7. julija. Listi poročajo, da so v Bosanski Stubici aretirali nekega Čabrinovića, ki da je tudi priznal, da je imel bombo, da jo je pa vrgel v Miljačko. Policija je bombo že našla.

Dunaj. 7. julija. V Polnici, okraj Visoko, so aretirali 34letnega kmeta Vanovca, ki je baje s ozirom na prestolonaslednikov oblik izjavil: »Baje da vidim, kaj se bo zgodilo«.

V Bosni.

Sarajevo. 7. julija. Pod predsedstvom deželnega šefa se je vršila snoči konferenca s funkcionarji bosanske vlade glede nadaljnjih odredb v deželni upravi.

Srbski ministrski predsednik o atentatu.

Budimpešta. 7. julija. »Az Est« priobčuje izpod peresa svojega specijalnega dopisnika velezanimiv intervju s srbskim ministrskim predsednikom Pašićem. Pašić je izjavil med drugim: Atentat v Sarajevu je vse nas globoko presunil in vsa Srbija sočustvuje v tej nesreči s silovlasim avstrijskim vladarjem in z vsem cesarskim domom. Atentat sta izvršila dva avstrijska državljana, ne niti to ne, dva otročaja, dva blazneža. Kako se potem mora Srbija klicati na odgovornost radi dejanja teh dveh dečakov? Ali po bi nas bila avstrijska policija opozorila na Principa in Čabrinovića v času, ko sta se mudila v Belgradu, bi jih dala naša vlada nadzirati in strogo opazovati. Toda avstrijska policija tega ni storila. Nasprotno! Ko je srbska policija hotela Čabrinovića aretirati, odnosno izgrati, je interveniralo avstro-ogrsko poslanstvo v Belgradu za Čabrinovića in mu je celo izdalo spričevalo dobrega vedenja.

Treba je konstatirati, da prestolonaslednik Fran Ferdinand ni bil v Srbiji nikdar predmet častniških ali političnih napadov, zato je docela neresnično, da bi v srbski javnosti vladalo kakšno posebno sovražno razpoloženje proti pokojnemu nadvojvodi. Doslej je izvršila Avstro-Ogrska pri nas samo eno demaršo: Dala je srbski vladi na razpolago imena v Pakracu relegiranih učiteljskihnikov, ki se sedaj nahajajo v Srbiji. Ako bi monarhija izvršila še kako drugo demaršo in zahtevala kako eventualno preiskavo, bo Srbija seveda storila vse, kar bi v tem slučaju storila tudi vsaka druga civilizirana in kulturna država.

Avstrija in Srbija.

Belgrad. 7. julija. Vest o atentatu na avstrijsko poslanstvo v Belgradu je popolnoma izmišljena. Sploh se ni dogodila niti najmanjša demonstracija proti Avstriji. Tudi vesti o poskusih, osvoboditi atentatorje, so popolnoma izmišljene. Enako izmišljene so tudi obdolžitve generala Jankovića in majorja Pribičevića, ki ni bil nikdar v generalnem štabu.

Dunaj. 7. julija. Opoldanski listi poročajo iz Pariza, da je dobil major Pribičević daljši dopust v Švico in v Pariz. Listi pravijo, da se hoče major Pribičević na ta način izogniti neprijetni preiskavi.

Dunaj. 7. julija. »Gazeta Varšovska« pravi, da je pričakovati neposredno izbruh vojne konflikta med Avstrijo in Srbijo.

Protisrbske demonstracije.

Dubrovnik. 7. julija. K sobotnim demonstracijam v Dubrovniku se poroča še sledeče: Po zadušnici v stolni cerkvi, katere so se udeležile vojaške in civilne oblasti, konzuli in strelska društva, so katoliški Hrvati demonstrirali pred občinsko hišo. — Okrajni glavar je preprečil, da niso vdrli v hišo. Srbsko zastavo s florum pa so morali odstraniti. Nato so demonstranti razbili v mestu table srbskih firm, razdeljali lokale srbskih društev in srbsko telovadnico, kjer so napravili 10.000 K škode. Nastopiti je moralo vojaštvo. Zvečer so se demonstracije ponovile. Srbe iz okolice so prisilili, da so se vrnili v svoje vasi. Med demonstracijami sta bili 2 osebi ranjeni, aretiranih pa je bilo 15 oseb.

Dubrovnik. 7. julija. Z merodajne strani smo naprošeni, konstatirati sledeče: C. kr. korespondenčni urad je poročal, da je dal župan v Dubrovniku na pritisk protisrbskih demonstrantov, ki so se rekrutirali iz Albancev, muzlimanov in nekaj klerikalnih težakov pod vodstvom duhovnikov, odstraniti z rotovža srbsko zastavo. Vest je lažnjiva. Župan Čingrija je dal v znak ogorčenja proti brezvestnim ekscedentom odstraniti z rotovža vse zastave, hrvatske in srbske.

Fantazije.

Dunaj. 7. julija. Ker je današnjim listom zmanjkalo budimpeštanskih fantazij, so se zatekli k madžarskim provincialnim listom, katerim prednjači »Aradi Közlöny«, ki pravi, da ima v rokah dokumente, ki dokazujejo, da je atentat pripravila belgradska Narodna Obrana in da ima v rokah tudi dokumente, ki dokazujejo, da sta general Janković in major Pribičević glavi protisrbske zarote.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Pomoč?

Dunaj. 7. julija. Neki dunajski diplomat se je baje izrazil, da bosta hoteli Avstrija in Italija slej ko prej roko v roki z ostalimi velesilami glede na novo situacijo v Albaniji.

glede ustanovitve brigade albanske milice, ki naj se izveža pod nadzorstvom polkovnika Philippsa.

London. 7. julija. »Daily Telegraph« poroča, da sta Avstro - Ogrska in Italija pretekli teden vprašali Romunsko, ali bi ne hotela odposlati 6000 mož v Albanijo, da pomirijo deželo. Romunska vlada je takoj odklonila, češ, da bi 6000 mož ne zado-stovalo in da bi se bilo bati težkoč s Srbijo in Grško.

Dunaj. 7. julija. Kiparju Gruschnerju je bilo dovoljeno, odložiti častniško šaržo in izstopiti iz avstrijske vojske. V Avstriji bo nadaljeval z nabiranjem prostovoljcev, kakor hitro mu bodo to dovolili.

Draž. 7. julija. V nedeljo je dospelo v Drač 27 prostovoljcev iz Nemčije.

Epir.

Atene. 7. julija. Včeraj se je sestel epirski kongres, da odobri pogodbe, sklenjene v Krfu. Bati se je odpora radikalnih elementov, zlasti Spiromylisa, ki hoče, da prodro epirske čete do Valone. Upa namreč, da bi se mu posrečilo Valono zavzeti s 100 možmi. Zografos pa je mnenja, da bi imelo nadaljno prodiranje Epircev v Albanijo za posledico takojšno vmešanje Italije.

DOGODKI NA BALKANU.

Demonstracije na Cetinju.

Cetinje. 7. julija. Zaradi protisrbskih izgovorov v Bosni je prišlo tu do protisrbskih demonstracij. Demonstranti so hoteli pred avstrijsko poslanstvo, kar pa je vojaštvo preprečilo.

Srbija in Črna gora.

Cetinje. 7. julija. O kaki popolni uniji med Srbijo in Črno goro ne more biti govora. Na obeh straneh pa se trudijo dati medsebojnim odnosom določnejšo obliko, ki pa nikakor ne sme ogroziti samostojnosti Črne gore.

Srbija.

Budimpešta. 7. julija. »Magyar Ország« izve iz Belgrada, da se je posrečilo princu Jurju srbskemu ustanoviti Anglo - srbsko banko, ki bo začela delovati še to leto.

Orijske železnice.

Dunaj. 7. julija. Avstrijski in ogrski posredovalci v zadevi vprašanja Orijskih železnic so se vrnili na Dunaj. Pogajanja so končana. Convention à quatre ostane še nadalje v veljavi. Avstro - Ogrska dobi za svoje izdelke izredne tarife. Srbija zgradi železnice na svoji zemlji, ki bodo imele zveze z avstrijskimi železnicami. Tudi je dosegla Avstrija varstvo interesov svojega blagovnega prometa. Zahteve, ki jih je stavela Srbija, so avstrijski delegati v polni meri pripoznali. Srbska država prevzame proge Orijskih železnic za 42 milijonov frankov, dobička je pri tem 14 milijonov frankov.

Bolgarsko - romunski mejni konflikt.

Sofija. 7. julija. Vojno ministrstvo je odposlalo generala Papadopova in polkovnika Neresova in Kiselova kot delegate v preiskovalno komisijo glede bolgarsko - romunskega mejnega konflikta. Člani komisije pričakujejo v Ruščuku nadaljnjih informacij bolgarske vlade. Trupla ustreljenih vojakov so konservirali, da ne prično gniti. Bolgarska vlada namerava kar najenergičnejše postopati proti Romunski.

Bukarešta. 7. julija. Romunski listi konstatirajo, da napadeni romunski vojniki niso bili oboroženi, ker so bili v spremstvu častnikov, ki so merili ob meji. Vsled tega so stali romunski vojniki pod zaščito mednarodnega prava. Bolgarska vlada je izrekla svoje obžalovanje.

Grška in Turčija.

Atene. 7. julija. Grška je kupila pri neki angleški ladjedelnici za neko drugo državo naročeno oklopno križarko, ki jo bo prevzela v dveh mesecih. Od Grške kupljeno ameriško vojno ladjo Islaho, prevzamejo grški častniki pojutrišnjem v Neapolju.

Carigrad. 7. julija. Približno tristo Orkov, ki so se pripeljali iz Rodosta in Gaussa, se je moralo vrniti v svoje vasi, ker jim oblasti niso dovolile, da bi se izkrcali.

Carigrad. 7. julija. Turški listi poročajo iz Smirne: Turška topničarka »Issa Reis« je zasledovala neko grško barko, ki je priplula od otoka Goni ter hotela odpeljati Orke, ki so se bili zbrali na obrežju. Topničarka je barko preprodila in odstranila na otoku Tobrakadi obešeno grško zastavo. Pri spopadu med neko grško četo in turškimi orožniki pri Karakaisu so bili trije Orki ubiti, drugi so bežali. Tudi pri Vurli je prišlo do spopada. Baje so hoteli tam Orki pod zaščito neke grške torpedovke izkrcati orožje.

Carigrad. 7. julija. Grški poslanik Panas je baje interveniral pri vladni vladi.

Antonella, soproga. — Marile in Marcello, sinovi. — Juan, hñr.

Dobiva se povzod. — Pri nakupu povdarjajte izrecno: GRAFeve kocke.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST. * Telefon št. 100.

Mednarodna spedijska, spedijska in moremorska vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženi blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za solitvo in prevažanje pohištva v mesta in na vse strani s posrediranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov.

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelk Jadranske banke.

Zmerne cene. 3237 Točna poštežba.

Toplice Laški trg

Cesarja Franca Jožeta kopališče Laški trg.

Postajališče brzovozov na progi Dunaj-Trst, najbolj gorke toplice na Jadranskem, istega imena kakor Gastein, stiska dotok, torej zvišana radikalnost, veliki zdravilni uspehi, gospodstva pokrajina, tudi ravni izprehodi. Civilna cene. Prospekti zastoj. V dependanah tudi stanovanja s kuhinjo. Kinopredstave. Koncerti.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo, krepak in zdrav, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga.

L. Schwentner na Vranskem.

2619

Za november se išče

stanovanje 6-8 sob

s kopeljo, pritliklinami, souporabo vrta, z dvema vhodom, ali pa 2 stanovanji eno poleg drugega.

Prijazni dopisi na upravn. »Slov. Naroda« pod šifro „November 1914/2625“.

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

BERSON

Tako bi morali priti na svet.

Berson-Werke, Dunaj VII.

Trgovci! Trgovci! 2586

V Kamniku na glavnem trgu se oddajo v najem lopi, veliki in trgovski prostori

z opravo vred. Prostor dobr, za vsako trgovino. — Vpraša se pri F. Gvek, Kamnik.

Penzionist

trezen in zgovoren, ali vdova z odraslimi otroki, s kavcijo dobi prostor za prodajo pijače s provizijo in stanovanjem ali pa v najem. Ponudbe pod „Tako 400/2585“ na upravnštvo »Slov. Naroda«.

2585

Lična hišica

z dvema sobama, kabinetom, kuhinjo, kletjo in svinjakom, travnik, 1 oral skoro samega sadnega vrta z nekaj vinskimi trtami se prodaja v Poljčanah, 6 minute od železniške postaje. Cena K 6000—, naplačila K 3000—.

Vprašanja na g. Pieterschek, zaloga piva, Poljčane.

2660

Zenske pri motitvah (zastajanje krvi) ne jemljejo kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Moje prijetno zaužitje, preizkušeno, zajamč. neškod. sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostov. zahv. pisma. Velika škatiša K 485 pošt. pristo. Diskr. dopišljiva dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83 Niederlausitz.

Na željo se dopolnje iz dnevne ali budimpeštanske razpisilnice, ratorje carinske neprilike izključene.

4561

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria balsam“ Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev v 3 dneh ne odstrani brez bolečin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1—, 3 lončki K 2-50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem.

Kemeny, Kaschau (Kassa) 2185

I. Postfach 12 736 (Ogrsko).

Krasen gospodski dom v Celovcu

solidna, okusna stavba v najboljšem stanu z 10 sobami in drugimi prostori, z balkonom, električno razsvetljavo itd. Vrtna hiša s štirimi sobami, pralnico, sušilnico za meso hlevi s šupo za vozove oziroma garaže.

Krasen park z mogočnimi starimi drevesi in mladim smrečnim gajem večjim sadnim vrtnom, s plemenitim sadjem in lepo zelenjadjjo.

Idealno lepo posestvo, katero se je gojilo z veliko ljubeznijo in skrbjo, sposobno za graščino ali kak penzion. Celovec z raznovrstnimi šolami, dobrim gledališčem, umetnimi godbenimi zabavami, lovom in športom, s svojo mikavno lego v bližini Vrbskega jezera, poleti in pozimi prijetno bivališče. Posestvo se radi rodbinskih razmer ceno prodaja z malim predplačilom.

Vpraša se pod: „Celovec, Gospodski dom/2594“ na upravnštvo »Slov. Naroda«.

2594

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 456 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca junija 1914	od januarja 1914
Vložilo se je ponudb	1775	11732
za zavarovano vsoto	K 15,366.775-83	K 100,859.227-28
zgotovljenih polic je bilo	1382	9696
za zavarovano vsoto	K 11,807.753-18	K 82,758.576-37
naznanjene škode znašajo	K 1,086.327-16	K 6,314.540-05

Trgovski sotrudnik

samostojna moč, želi mesta kot poslovodja v filijalki, razpolaga tudi s kavcijo. — Dopisi na upravnštvo »Slov. Naroda« pod „1000/2612“

2612

5 vinarjev

vas stane dopisnica, s katero lahko zahtevate moj najnovejši, 4000 slik obsegajoči glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino potrebnih porabnih predmetov in primernih daril, ki ga pošljem vsakomur zastoj in poštne prosto.

Razpisiljalnica Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 445 (Češko).

Prave niklaste žepne ure K 3-90, 5— in več. Niklaste budilke K 2-90, harmonike K 5—, vijoline K 5-80, samokresi K 6-80. — Razpisiljanje po povzetju.

Brez rizika! — Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Wolfova lokomobila

50 HP se vsled povečanja podjetja po ugodni ceni prodaja. Lokomobila bodo še dva meseca v obratu in zmagujejo 80 HP.

2620

Nadaljna pojasnila daje Franjo Žagar, Markovec pošta Staritrg pri Rožniku.

Dekliški penzionat Moll Dalmer

Dunaj VIII, Wickenburggasse 3.

Kuharska in gospodinjinska šola. Dom za mlade deklice dijakinje. Znanstveno praktični tečaj. V zvezi z najboljšimi učilišči Dunaja n. pr. konservatorij, Schwarzwald, Luithe, trgovskimi šolami itd.

Izborna preskrba. — Fina, skrbna vzgoja. — Lepi zračni prostori. — Zmerne cene.

Sprejem za celo šolsko leto in za krajši čas. Prospekti in pojasnila v literaturi, VIII, Wickenburggasse 3 (govorilne ure od 1/21—1/21, telefon 18 25) in v Schwarzwalderstrasse 1, L. Wollmuthstrasse 3 (tel. 19227). Imenica: gospa Ivana Moll Dalmer, drž. dipl. učiteljica kuharstva in gospodinjstva.

2445

1914 Slovenski vsesokolski zlet 1914

Vseh vrst blago za kroj članov in članic Sokola, kakor tudi za naraščaj, dalje vse v to svrhu spadajoče potrebščine: čepice, srajce, telovadni jopiči, hlače in čevlji, naši i. t. d. se dobijo natanko po predpisih slovenske in češke sokolske zveze pri trvdki

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6-51 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.

8-05 dopoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje (od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12-52 dopoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

1-55 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-30 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

8-20 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Bubenjarcje, (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

9-21 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje, (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

Prihod.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

7-35 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-56 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

10-55 dopoldne. Osební vlak iz Straže-To lic, Novega mesta, Grosupljega in (od otvoritve) Bubenjarcjev, Metlike, Črnomlja.

11-16 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

2-35 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve naprej) Bubenjarcjev, Metlike, Črnomlja.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

7-53 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

8-20 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-23 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od otvoritve naprej) Bubenjarcjev, Metlike, Črnomlja.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12, 7-15, (11-25 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 8-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

lv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

372

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt z manjšimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi

Receptni fond K 60,000.000 — Kapitalna odločitev in kapitalizacija K 120,000.000-25

Po veličnosti druge vzajemne zavarovalnice naše države z vseslovensko-avstrijsko upravo.

Poslovalna zbirnica v Ljubljani

Poslovalna zbirnica v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, kadar posluja.

Posebej sprejema tudi zavarovanja proti vionski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zastopništvo prospekti.